

1969 APRIL ŠTEVILKA 4 LETO XVIII

Registered at the G.P.O. Sydney, for transmission
by post as a periodical.

DA 196932

M I S L I

MISLI

(Thoughts)

Mesečnik za versko
in kulturno življenje
Slovencev v Avstraliji

★

Ustanovljen leta
1952

★

Urejuje in upravlja
P. Bernard Ambrožič
O.F.M.

6 Wentworth St.,
Point Piper, N.S.W., 2027
Tel.: 36 1525

★

Naročnina \$3.00
letno se
plačuje vnaprej

★

Naslov: MISLI
P.O. Box 136
Double Bay, N.S.W. 2028

★

Tisk: Mintis Pty. Ltd.,
417 Burwood Rd., Belmore,
N.S.W. 2192. Tel. 759 7094

NOVA SLOVENSKA KNJIGA O ŠKOFU BARAGU

Lansko leto — bila je stoletnica Baragove smrti — smo govorili in pisali v treh novih knjigah o škofu Baragu, ki so izšle v angleščini. Eno od njih — THE SHEPHERD OF THE WILDERNESS — skušamo razširiti tudi v Avstraliji.

Proti koncu leta je pa izšla pri Mohorjevi v CELJU tudi slovenska knjiga o našem velikem kulturnem delavcu, ki nam je sedaj na ponudbo.

Poročali smo o tej knjigi že lani, da jo je pisal pokojni profesor JAKOB ŠOLAR v Ljubljani. Z veliko gorečnostjo se je vrgel na delo in se trudil dati v javnost mnogo novega o Baragu. Na žalost je blagi mož sredi dela omagal in umrl dne 22. junija lanskega leta. Izdelal je bil in pripravil za tisk le prvih pet poglavij, to je do Baragovega vstopa v bogoslovnico v Ljubljani.

Ker je Mohorjeva le želela izdati knjigo o Baragu za stoletnico njegove smrti, je vzela nadaljnja poglavja iz knjige pokojnega dr. Franca Jakliča, ki je izšla že dvakrat poprej, pisatelj je pa umrl v Ameriki leta 1967. Tako je zamišljena kritična izdaja nove Baragove knjige ostala sicer nedodelana, vendar smo tudi Slovenci dobili v svojem jeziku dosti dobro novo delo o škofu Baragu.

Knjiga je na ponudbo pri MISLIH in stane s poštnino vred \$ 2.

Kdor bi rad bral o življenju škofa Baraga v svojem jeziku, naj knjigo naroči pri MISLIH.

KNJIGE DOBITE PRI MISLIH

SHEPHERD OF THE WILDERNESS — angleška knjiga o Baragu — \$ 1.

REZINKA, povest iz Menišije — \$ 1.

ČLOVEK V STISKI, spisal psiholog Anton Trstenjak — \$ 1.

PREKLETA KRI — povest, spisal Karl Mauser — \$ 1.

MALO SVETO PISMO — vezano \$ 1-50.

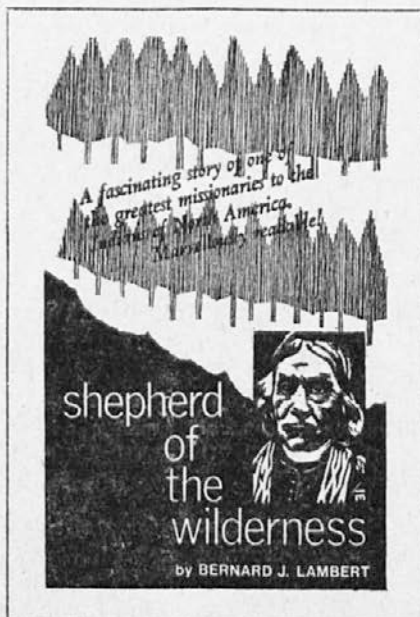
HERTA, povest baletke, spisal Janko Mlakar — \$ 1-25.

ROJSTVO, ŽENITEV IN SMRT LUDVIKA KAVŠKA — povest, spisal Marijan Marolt — \$ 3.

DESETI BRAT, povest, spisal Josip Jurčič — \$ 1.

KRALJICA DVEH SVETOV, pisal J. Kokalj, misijonar v Afriki — \$ 2.

DOMAČI ZDRAVNIK (Knapj) — \$ 1.50.

ZAKASNELO VELIKONOČNO VOŠČILO

(Koper, 10 marca 1969)

NAJ SE VAM, DRAGI AVSTRALSKI SLOVENCI, spet oglasim za veliko noč. Na ta največji krščanski praznik vas želim v duhu obiskati ter nekoliko pokramljati z vami. To naj bo dokaz, da vas nisem pozabil. Pošiljam vam skromno velikonočno darilo — nekaj besed v spodbudo.

Kršćanstvo oznanjamo kot veselo, dobro oznanilo. Veselo je prav posebno zaradi velikonočne skrivnosti. Velika noč nam ne pomeni samo spomin na zgodovinski dogodek, ko je Kristus trpel, umrl in od mrtvih vstal, ampak tudi poroštvo, da bomo tudi mi nekoč vstali ter z dušo in telesom na veke srečno živeli s Kristusom v nebesih.

V Gospodovo vstajenje ne moremo prav nič dvomiti. Dejstvo nam potrjuje verodostojnost svetopisemskih poročil, nepretrgano izročilo stoletij in točna lokalizacija zgodovinskih dogodkov. Apostol Pavel je dobrih dvajset let kasneje utemeljeval našo vero izključno na dejstvu Kristusovega Vstajenja: "Ako pa Kristus ni vstal, je prazna vaša vera".

Kristus ni prišel na svet zase, ni trpel, umrl in od mrtvih vstal zase, ampak zaradi nas in našega zveličanja. Tako molimo v veri med mašo. Prej imenovani apostol piše: "Kakor namreč v Adamu vsi umirajo, tako bodo v Kristusu vsi oživi". Velikonočni praznik budi, ohranja in poživlja v našem srcu to upanje. Prirojeno hrepenenje po sreči, ki ga vsi čutimo v sebi, ni samoprevara, ni norost, ampak ga nam je sam Bog položil v srce in ga vsako veliko noč znova potrjuje.

Ne bo nas konec, ko zatisnemo telesne oči in naše telo odnesejo v grob. Kakor jeseni kmet poseje semensko žito, da vzklije ter prihodnje leto prinese bogato žetev, tako kristjani pokopavamo svoje drage v posvečeno zemljo, da bodo na sodni dan ob angelski trombi vstali k novemu nesmrtnemu življenju ter bodo z dušo in telesom uživali večno blaženost.

Sveta maša je neoprestano obnavljanje velikonočne skrivnosti Kristusove odrešilne smrti in njegovega vstajenja. Čim pravilneje in popolneje se udeležujemo maše, bolj postajamo deležni Kristusovega življenja in mišljenja. To je tudi najboljše poroštvo, da bomo na sodni dan čim bolj podobni svojemu poveljčanemu Gospodu.

Zato boste razumeli, zakaj Cerkev svoje tudi obvezuje, da prejmemjo sv. obhajilo vsaj v velikonočnem času. Saj nam mora neprestano zveneti na ušesa Kristusova beseda v Kafarnaumu: "Kdor je moje meso in pije moje kri, ima večno življenje v sebi in jaz ga bom obudil poslednji dan."

Velikonočni prazniki naj vas požive, razvesele, vlijejo novega ognja in moči, da pogumno nadaljujete svojo krščansko življensko pot. Naj pridejo kakršne koli preizkušnje in zopernosti v življenju, vedimo, da tistim, ki Boga ljubijo, vse pripomore k dobremu.

Dragi rojaki, v tem duhu vam voščim prav veselo in milosti polne velikonočne praznike. Gospod je res vstal, aleluja!

Janez Jenko, škof.

BLAGOSLOVITEV VOGELNEGA KAMNA "SLOVENIKU"

(Poročilo iz Rima.)

SLOVENIK POSTAJA RESNIČNOST. Začetek grandje se je približal. V majniku — Marijinem mesecu — bo blagoslovljen vogelni kamen. Temeljni kamen Slovenika bo nekaj posebnega, edinstvenega med zavodi v Rimu.

Že papež Pij XII. je začel z raziskavanjem prostorov pod današnjo baziliko sv. Petra v Rimu. Staro izročilo pravi, da je dal cesar Konstantin postaviti cerkev na grobu prvaka apostolov, sv. Petra. Po večletnem izkopavanju pod baziliko so znanstveniki zares našli, točno pod glavnim oltarjem, grob apostola Petra.

Po posebnem privilegiju bomo za vogelni kamen Slovenika dobili kamen iz bližine groba sv. Petra. Po blagoslovu tega kamna, ki bo verjetno v baziliki sv. Petra, bo kamen prepeljan na zemljišče Slovenika, kjer bo slovesno vzdignjen v temelje. V ta kamen bo vdelana posebna skrinjica, v kateri bo listna o blagoslovitvi in listina z imeni vseh dobrotnikov. Vsi tisti namreč, ki so do sedaj že darovali za Slovenik, so prav za prav njegov vogelni kamen. Brez njih ne bi bilo zemljišča, ne načrtov in ne začetka gradnje. Veliko ljudi bo še darovalo za Slovenik, vendar pa se za njegov temelj smatrajo

dosedanji dobrotniki. Zato je prav, da bodo njihova imena vzdignjena v temeljni kamen. Prav tako bodo prišla v temeljni kamen imena vseh tistih, ki bodo svoj dar poslali pred blagoslovitvijo temeljnega kamna — najkasneje do 1. maja.

Okrog vogelnega kamna iz groba sv. Petra bodo vzdignjene v temelj Slovenika tudi opeke iz vseh za Slovence najpomembnejših cerkev: Brezje, Sveta Gora, Ptujška Gora, Svete Višarje, ljubljanska stolnica, mariborska stolnica, koperska stolnica, cerkev sv. Vida v Clevelandu, ki je največja slovenska župnija v Ameriki, in še od drugod. V temelj bo vzdignjena tudi opeka iz slovenske cerkve v Bridgeportu, Conn. USA. Ko so morali zaradi nove avto-ceste cerkveno posest skupaj s cerkvijo prodati, so s škofovim dovoljenjem darovali 10.000 dolarjev za Slovenik. Ko bo opeka iz porušene bridgeportske cerkve postala del vogelnega kamna Slovenika, bomo lahko rekli, da stoji Slovenik tudi na žuljih slovenskih naseljencev v Bridgeportu in po njih na žuljih vseh Slovencev v Ameriki. Tako bo simbolično "smrt" ene slovenske ustanove izven domovine pomagala k življenju nove slovenske ustanove. — Maksimiljan Jezernik, pro rektor

V SPOMIN NA OBISK

ŠKOFA DR. JANEZA JENKA

DARUJEMO

Za Slovenik

\$ 10: Anton Gržina, Darko Kralj; \$ 7: Rafael Koren, Neimenovana; več neimenovanih: \$38; \$ 2: R. Drčar, Peter Bizjan.

Tu navedeni ste še s prejšnjimi vred vogelni kamen SLOVENIKA. Nadaljnji darovalci bodo najprej temelj, potem stavba sama. Seveda bodo tudi temeljni kamni še večkrat darovali. Prisrčna hvala vsem!

OB ZAČETKU

Srečko Kosovel

Še veliko sonca tu naj se razlije,
v delu in radosti duše naj presije,
naj v zlato bi zarja potopila krila,
naše črne dneve z zlatom presvetila.

Naj bi v ognju jutra srca vzplamenela,
naj bi božja roka jih zvečer objela,
da bi se kot zvezde v večnost potopila,
zjutraj zopet mirna, tiha prebudila.

Sonce naj prisveti na zelena polja,
svetlo, jasno sonce, v soncu zlata volja,
naj razžubori se v večnosti daljino,
delo naj premaga trpko bolečino.

VEČ O AJDOVŠČINI

V KOTICKU prejšnje številke sta nam Anica in Dragica nekaj skopega povedali o Ajdovščini. Kakor nalašč je prav takrat prišla iz Ljubljane 3. številka letošnje DRUŽINE, ki pove o Ajdovščini nekaj zanimivega. Čitajmo! — Ur.

IZ SPOZNANJA IN IZKUŠNJE, kakor tudi iz potrebe in poskusov drugod po svetu in pri nas sta se župnika obeh mestnih župnij v AJDOVŠČINI odločila, da priredita "teden" govorov pod skupnim naslovom: "Za srečno življenje v družini". Z zamislijo sta seznanila tudi okoliške duhovnike, ki se zavzemajo za nastajajoče dušnopastirsko področje srednje in gornje vipavske doline. Povabila sta štiri sobrate, da pripravijo sedem govorov. Končno sta vsem svojim vernikom priporočila, naj ob tej priliki posebno skrbno vršijo svojo učiteljsko službo s tem, da ne le pridejo tisti, ki so na predavanja povabljeni, ampak vsi vse storijo, da še drugi pridejo.

Nekoliko sta pa le bila v skrbeh glede udeležbe; z gotovostjo sta računala na najmanj okoli 30 fantov in deklet, ki redno obiskujejo nauk za mladino po 18. letu; upala pa sta na vsaj nekoliko višjo udeležbo.

Že prvi večer je bilo proti pričakovanju skoraj sto udeležencev. Število je bilo od večera do večera višje. V četrtek jih je bilo že skoraj dvesto;

pri tem številu je potem ostalo tudi naslednje dneve. Šturska župnijska dvorana je bila premajhna. Razen udeležencev iz obeh mestnih župnij — predvsem iz šturske in mnogo manj iz ajdovske — jih je bilo znatno število iz okoliških župnij, iz katerih mnogi redno prihajajo v Ajdovščino v službo, na delo, pa tudi v šolo. Prva dva večera je miranski župnik Rudolf Gašper govoril o ljubezni. Tretji večer je črniški dekan dr. Vetrih Alojz govoril o čistosti. Naslednja dva večera je postojnski dekan Piriha Vladko govoril o poklicu in izbiri poklica. Zadnja dva dneva je spiritual vipavskega malega semenišča govoril o pripomočkih za srečno življenje v družini in o družini kot celici Cerkve.

Udeleženci so pred koncem "tedna" na anketo, ki jim je bila razdeljena, odgovorili v zelo velikem številu in s tako zainteresirano resnimi odgovori, da bo ob njih upoštevanju mogoče prirediti še uspešnejše "tedne" in to ne le v Ajdovščini, ampak tudi po drugih večjih središčih.

Še bolj kakor s tako številnimi in tehtnimi odgovori na anketo so fantje, dekleta in mladi zakonci s požrtvovalno celotedensko udeležbo in s skrbnim sodelovanjem pokazali, kako vzamejo zares vprašanja ljubezni, čistosti, poklica in družine ter kako od svojih duhovnih očetov pričakujejo predvsem oznanjevanja Kristusove vesele vesti.

Preden smo v nedeljo 19. januarja ob nabito polni dvorani zapeli zahvalno pesem, se je domači župnik zahvalil predavateljem, fantom, dekletom in mladim zakoncem za tako uspeli "teden".

AJDOVŠČINA

FRANCOZI V LJUBLJANI PRED 160 LETI

Pisatelj Karel Mauser piše dolgo povest o škofu Baragu in prinaša jo mesečnik BOŽJA BESEDA v Torontu. Trinajsto poglavje opisuje strah Ljubljancev pred Francozi, ki ga je bil deležen tudi takrat 12leten Baraga. Od takrat je zdaj točno 160 let. Zelo zanimivo! — Ur.

PRVI DNEVI LISTOPADA so z vetrom in suhim listjem prinesli Ljubljancem tudi skrbi. Govorice, da se Francoz spet pripravlja na vojsko, so se pričele kazati v utrjevanju gradu in Rožnikovega grebena. Prihajalo je vojaštvo, po Golovcu in Rožniku so se pokazale frate. Podrli so les za bastije in redute, zaklone za topove, in prvi brambovci, nekateri v civilni obleki, nekateri v sivih hlačah in zelenih suknjičih z modrimi našivi, so nekam žalostno postopali po mestu. Potrtost se je kazala tudi pri meščanih: mogočni Cojz se je javno jezil, da z neumnim sekanjem gozdov uničujejo še tisto, kar Ljubljano dela prijazno. Bolehni škof Kavčič je naročal duhovnikom, naj pridigujejo o pokori, da vojska, ta velika šiba božja, ne udari z vso silo. Barikade so pričele rasti po Šiški in ob mostovih. Surova bruna, zadelana s prstjo in z vrečami peska so s čudno grozo strmela v meščane, strelske vaje brambovcev v Ljubljani in v Moravčah so skrb v ljudeh še povečale. Ker prostovoljcev ni bilo veliko, so oblasti z žrebanjem hotele dopolniti število mož. Novica, da so na novo utrdili predilsko in naborjetsko trdnjavo in vanji poslali hrvaške graničarje, je šla po Ljubljani kot znamenje, da je do vojske samo še korak.

Vendar se je šele v svečanu 1809. leta pokazalo, da je vojska gotova stvar. Francoski poslanik na Dunaju je na naglo odšel in v malem travnu se je avstrijska vojska pod vodstvom nadvojvode Janeza zagnala proti Furlaniji. Kranjski deželni stanovi so takoj tudi Ljubljancem oznanili nadvojvodovo uradno sporočilo, "da se je vojska po krvavemu ruvanju skozi dva dni clo na naš dobiček obernila." Ljudi novica ni prepričala. Napoleon sam je naglo koračil proti Dunaju in vsi so vedeli, da se bo nadvojvoda moral umakniti. Sredi velikega travna je padla trdnjavo Naborjet, takoj za njo predilsko. Glavnina avstrijske vojske se je pričela umikati proti hrvaški strani, le v Razdrtem so pustili nekaj kompanij vojakov in brambovcev.

Zmeda v Ljubljani je rasla. Stari poveljnik podmaršal Dominik plemeniti Moitelle se ni znašel, niti ne poveljnik mesta Lefebvre, ki je sicer letal od bastije do bastije in vpil nad brambovci, ki jim je ginil pogum. Obupni klici slov, ki so prihajali iz Razdrtega, niso našli odmeva. Vojakom je zmanjkovalo streliva in hrane, ljubljanske kompanije — z brambovci vred je bilo komaj tri tisoč mož — pa so stale za okopi in čakale na konec.

Po treh dneh bojov je francoski general Macdonald pogazil Razdrto, na devetnajsti dan velikega travna so bili Francozi že na Vrhnikih, naslednji dan pa že v Šentvidu pred Ljubljano. Podmaršal Moitelle je že ob prvi zahtevi Francozov po predaji začel kolebat in prišlo je do spora med častniki. Večina jih je bila za to, da podmaršala in njegovega pomočnika majorja Lefebvre zapro in začno z odporom. Med tem so francoske čete mesto obkolile, in ko je prišel francoski odposlanec za razgovore z nekaterimi vojniki čez most, je med branilci takoj nastala zmeda. V hipu je butnila na dan novica, da je predaja že sklenjena, in prvi dezertirji so začeli zapuščati položaje. Začela se je kraja vojaških blagajn, častniki so bili brez moči in, ko so Francozi zasedli grad, so utihnile tudi puške zadnjih branilcev na Tržaški cesti.

Kakor brž je utihnilo orožje, so se Ljubljanci oddahnili. Toda ne za dolgo. General Macdonald se je skliceval na ukaz cesarja Napoleona, da bo vsak brambovec, ki ga bodo po štirinajstem velikem travnu dobili z orožjem v roki, brez usmiljenja ustreljen. Tako so v smrt zapadli vsi, ki so jih z redno vojsko vred zajeli v Ljubljani. Streljali so na francosko vojsko še teden dni po cesarjevem razglasu. Več kot petdeset siromakov je v grajskih temnicah čakalo na zadnjo uro.

Profesor Dolinar je vsak dan redno odšel na škofijo, vse šole so bile zaprte, in tam skušal narediti, kar se je pač narediti dalo. Bolehni škof Kavčič je s prižnice miril ljudstvo, klical ljudi k pameti in k miru. Po Dolenjskem, ki ga Francozi še niso zasedli, se je zbirala črna vojska in skriti avstrijski vohuni so skušali vžgati novo iskro tudi po drugih krajih. Posebno v Novem mestu in v Trebnjem je bilo gibanje živasno. Neki Du Montet, nekdanji Francoz, ki je bil posebno gorak svojim rojakom, je zbral okrog sebe čedno število mož in skrbno gledal na vsako priliko, kjer bi mogel škodovati Francozom.

Skrb za zaprte brambovce je težko ležala nad Ljubljano. Težko se je bilo odločiti, kaj napraviti, zakaj pritožbe zavoljo nasilij francoskih vojakov so se množile iz dneva v dan. Mestni župan se je na zadnje vendarle odločil, da bo posebno odposlan-

stvo odšlo naravnost h generalu in prosilo za milist. V odposlanstvu so bili poleg župana in nekaterih svetovalcev še baron Cojz in škof Kavčič. Trdi razgovori so prinesli vsaj nekaj. General Macdonald je pristal na pomilostitev, toda ujetniki so odromali v ujetništvo v Furlanijo.

Komaj teden dni za tem se je dvignil krik in vik v Krakovem. Pri Frgolinu, ki mu je francoska komanda obesila deset vojakov, je bil enemu od vojakov ukraden konj. Kdo ga je odpeljal, nihče ni vedel, nekateri so celo sumili, da ga je vojak sam prodal. Naježeni Francozi so hoteli z gospodarjem kar na kratko opraviti. Na visoko jablano na vrtu so zagnali vrv in zvezanega Frgolina, ki so se mu oči od strahu stekleno svetile, postavili pod njo.

Frgolinka je z dvignjenimi rokami klečala v travi in rjula, da je pridrla vsa soseska. Izmed ljudi so začeli vadati klici, vojaki z dolgimi bajoneti na puškah so molče gledali v korporala. Tedaj je Rebernik, Frgolinov sosed, zinil, da je za konja, če je bil res ukraden, treba kupiti pač drugega. Zakaj je zato treba obešati ljudi? Župnik je z besedami obsipal tankega in črnega korporala, ki je takoj za tem nastavljal ceno. Zahteval je za konja nezaslišano ceno tristoletdeset goldinarjev. Pogled na vrv, na pol noro Frgolinko in trepetajočega Frgolina je omečil ljudi, da so zbrali denar. Eden od vojakov je snel vrv, razvezal Frgolina in ljudje so s stisnjenimi pestmi pričeli odhajati. Župnik je takoj napravil pritožbo na francosko komando, toda uspeha ni bilo veliko. Le korporala so zamenjali z drugim.

Sredi meseca rožnika je general Macdonald odšel z vojsko proti Mariboru in naprej proti Gradcu v pomoč Napoleonu. Iz Dalmacije se je v isto smer pomikal tudi general Marmont. Vse je kazalo, da se Francozi pripravljajo na zadnji napad. Na cestah jih ni bilo več veliko, kar jih je ostalo, so živeli po mestu. Celo general Quetard ni spal na gradu. Zaupal je šestdesetim topovom na okopih in vojakom, ki so jim stregli.

Dva dni pred praznikom sv. Petra in Pavla so ljubljansko noč pretrgali strelji. Počili so na Starem trgu in profesor Dolinar je rinil pokonci in od strani stopil k oknu. Bila je mesečna noč, vendar ni mogel razločiti postav, ki so begale od škofije preko Starega trga in naprej proti Sv. Florijanu. Zdaj pa zdaj je bliskalo iz pušk, čuli so se francoski klici, vmes nemški in hrvaški. Tudi gospa Dolinarjeva je vstala, kmalu so pridrli tudi otroci.

"Moj Bog, kaj je vendar, Jurij?"

"Napad na Francoze. Če francoski topničarji zdaj prično streljati z gradu, bomo v hudi nevarnosti. Najboljše bo, če se oblečemo in čakamo."

Misli, April, 1969

Zbrali so se v študijski sobi; gospod Dolinar je pričel z molitvijo, nato so do svita govorili. Nihče več ni legel. Anica se je stisnila k materi, Friderik je neprenehoma gledal v profesorja, ki je od časa do časa šel z roko prek čela, kakor da mu je neprestano potno.

Pozno dopoldne se je toliko razvedelo, da je novomeški Du Montet na tiho s čolni prišel do Brega in presenetil Francoze. S seboj da ima tudi hrvaške graničarje. Zdaj čaka pri Sv. Florijanu in gleda, kako bi se lotil gradu. Zajete Francoze so stražili v kletih mestne hiše.

Tiho veselje, da so Francoze vsaj malo otepli, je kmalu ugasnilo. General Quetard je sumil, da ima Du Montet svoje vohune med Ljubljanci. Zavoljo tega je oznanil, da bo dal s topovi streljati na mesto in ga zažgal, če se sovražnik do noči ne umakne iz njega. Meščani so na hitro zbrali odposlanstvo in odšli k Sv. Florijanu. Du Montet je sam videl, da se proti topovom ne more boriti. Kakor je sredi noči prišel, tako je sredi noči odšel. Toda ne prazen. S seboj je odpeljal vse ujetje Francoze in precej konj.

Dvanajsti Friderikov rojstni dan na praznik sv. Petra in Pavla je bil tih. Upanje, da bi mogel domov na počitnice, je viselo v zraku. Niti pošta ni prišla in vendar si je tako želel Malčinega pisma.

V stolnici so premilostni škof Kavčič molili za sv. očeta Pija VII. Cesar Napoleon ga je hotel spraviti na kolena in sveti oče so cesarja izobčili.

Na šesti dan malega srpana je avstrijska vojska dobila smrtni udarec. Napoleon se je združil z armado podkralja Evgena, nadvojvoda Janez je bil tedaj s svojo armado na Češkem, in udaril na avstrijsko vojsko pri Wagramu. Avstrijci so morali podpisati premirje, do prave sklenitve miru pa je prišlo šele čez tri mesece.

TA MESEC — BREZ "TIPKARIJE"

Preveč je menda p. Bazilij pred veliko nočjo na nove zvonove "tipkal" in še kaj drugih opravkov imel, da ni mogel sesti za kavs mašino. In je letošnji april brez — "TIPKA."

Iz Sydneya se je udeležil blagoslovitve zvonov na veliko noč menda en sam par. Pa sta povedala po povratku, da je bilo sijajno, veličastno, mogočno. Ljudi se je trlo, zvonovi so peli angelsko mило, vsaj nekaj solz je lica rosilo. Čestitke na vse plati!

Če je pa bil navzočen kak Zlatoper, poročevalca ne vesta.

"NAGLE IN NEPREVIDENE..."

Antonija Stojković

BOLEL ME JE HRBET IN KOLENA, ko sem bila še doma. Ko sem pa kot vojna ujetnica v Nemčiji trpela še mrz in bila večkrat do kosti premočena, pa nisem imela kaj preobleči, so se moje bolečine še pojačile. Hudo sem trpela v tovarni pri strojih za izdelovanje električnih žic. Večkrat sem bila kregana in tudi tepena, ker nisem mogla ustreči. Tudi želodec ni pravilno deloval in sem postala zelo šibka.

V taboriščih v Italiji sem imela priložnost za zastojno zdravljenje. Res se mi je včasih zboljšalo, pa spet padlo nazaj na prejšnje. Po prihodu v Avstralijo se razmere niso zboljšale. Ob neprestanem delu in neznanju jezika si nisem mogla nič pomagati.

Ko so minila tri leta, sva se s sinom končno preselila iz Sydneya v Melbourne. Bila sem bolj prosta in tudi kaj denarja je bilo. Začela sem se ozirati okoli in popraševati po zdravnikih. Obrnila sem se na dva, tri, pa moji bolezní ni bilo zdravila. Ko sem že popolnoma obupala, sem slučajno spoznala 71 letnega Italijana in mu poštožila svoje gorje. "Saj vas lahko jaz ozdravim", mi je rekel. "Malo težko bo že, ker je bolezen zastarana, ampak olajšanje boste gotovo čutili".

Bil je nekak "domači zdravnik". Poznal je vse rože in trave in sam kahal zdravila. Hodila sem k njemu večkrat v letu in res skoraj popolnoma ozdravela. Gospod Gregori, tako so ga klicali, je imel poleg mene še več drugih bolnikov. Zdravil je tako, da je polagal bolnikom obkladke na boleča mesta in potem smo morali kar tam leči in mirno ležati po kake 3 ure.

Prijazni g. Gregori je bolniku sam stregel. Ponoj nam je pijačo in delal družino z razgovorom. Njegovi obkladki so namreč povzročali močne bolečine, lajšati nam jih je skušal s tem, da nas je s pogovorom raztresel. Skoraj vedno je napeljal pogovor na — vero.

Ni Boga! Svet je vedno bil in vedno bo. Cerkev so ustanovili duhovniki s papežem vred. Tako bogatijo. Kristus ni vstal, to je izmišljotina Cerkve in vcepljena v naše glave. Kdor umrje, ne vstane več — itd.

Vse to, kar sem tu v par besedah povedala, je on razkladal na dolgo in široko in vmes tu pa tam zabelil svoje pripovedovanje s krepko kletvi-

no. Trdil je, da je njegov edini bog — sonce. Sonce daje svetlobo, toploto, življenje ljudem, živalim, rastlinam. "Njega edinega častim. Ko zjutraj vstanem, pogledam v sonce in se mu priporočim, da bi tudi ta dan tako dobro minil kot je včerajšnji".

Zgodilo se je, da sem samo jaz ležala tam in trpela pod obkladki. Hitro je bil gospod Gregori spet v svojem govorjenju. Nisem ga hotela tiho poslušati, skušala sem ga pregovoriti z nasprotnimi trditvami in dokazi. Od kod je pa sonce? Dejal je: Vedno je bilo in vedno bo. Boga ni, saj ga še nobeden ni videl. Kako je mogel kaj ustvariti, kot vi pravite.

Nato sem kar sama prevzela besedo in mu govorila: Elektrike tudi še ni nihče videl, vi tudi ne, pa vendar verjamete, da obstaja, ker vidite njeno moč. Daje nam svetlobo, greje nas, goni stroje. . .

Nisem mu pustila do besede, govorila sem kar naprej in mu dokazovala iz narave okoli nas in iz človeka samega, da mora vendar biti višja Moč, ki vse to urejuje in vodi, da ima človek tudi dušo, ki bo nekoč stopila pred Sodnika in morala dati odgovor. Tedaj je planil vmes:

"Moje duše ne bo nihče sodil, dal se bom sežgati in konec bo".

Začel je spet svojo priljubljeno pesem o duhovnikih, kakšni zapeljivci so in podobno. Še sem mu odgovarjala in ga spominjala na to, da je prejel zakramente, ko je bil mlad, ali ni bil takrat zares srečen, zakaj je vse opustil, itd.

Ko ni mogel več pobijati svojih besed, se je razjezil in mi zažugal:

"Če ne boš utihnila, te nočem več videti in zdravil te več ne bom".

Slika na starem čebelnem panju
Jezus izganja kramarje iz templja

Misli, April, 1969

Tako je potekel najin pogovor tisti dan. Zdravil me je še in mi res veliko pomagal. Jaz sem se še trudila, da bi mu mogla kaj dopovedati, pa bilo je vse zastoj. Mislil je samo na to, kako si pridobil še več bolnikov in denarja z njimi. Pozneje sem zvedela, ko je bil že 80 let star, da hoče iti na Laško s svojim zakladom, ki je znašal okoli 50.000 dolarjev, in tam začeti neke kupčije. Iskal je žensko, ki bi hotela iti z njim za pomoč na potovanje in v domovini. Obetal je, da bi tisti ženski zapisal v testamentu vse premoženje. Bil je namreč že mnogo let vdovec.

Ne vem, če se je katera priglasila, vem pa, da je nenadoma prišla druga bela žena s svojo znano koso. . . Ko je gospod Gregori neki večer zaprl

in zaklenil vse v svoji hiši, se je odpravil spat. Odgrnil je posteljo, se nanjo vsedel, slekel dnevni jopič in si nadel ponočnega in bilo je konec. Tako je obsedel od petka do naslednje srede. . .

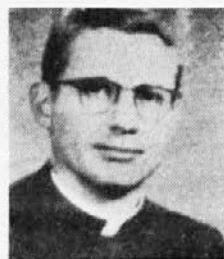
Prihajali so bolniki, vse zaprto. Prihajali so svojci, le kam je šel stari, saj za Italijo še ni bil pripravljen. Končno so udrili v stanovanje in našli, kot sem opisala. Kot volkovi so planili po denarju, ki ga je po največ doma hranil — tako je končal Gregori, ki je tako rad trdil; Jaz si lahko zdravje z denarjem kupim in življenje podaljšam. . .

Ne morem povedati, kako je mene in sina pretresla ta nenadna smrt. Od tedaj vsak večer po rožnem vencu dostavim poseben očenaš s prošnjo: Nagle in neprevidene smrti, reši nas, Gospod!

BARAGOVA ZADEVA NI USTAVLJENA

Hvala Bogu! Ob vesteh, ki smo jih poročali v članku "Dva težka udarca na Baragovo zadevo" v februarški številki MISLLI, se je bilo res bati, da bo delo za Baragovo povišanje med svetnike zastalo, če ne obtičalo. Toda zvedeli smo, da je škof Karel Salatka hitro po smrti postulatorja Dominika Zadra imenoval novega: kapucinskega patra v Marquettu, Alarika Wolfa. Ta ima isto nalogo, kot jo je imel rajni: čimprej zaključiti škofijski proces in ga prenesti v Rim, da bo tekla tam skupno s Slomškovim.

Tudi p. Wolf je izvedenec v Baragovi zadevi. Tudi on je bil že dvakrat v Sloveniji in obiskal vse kraje, ki so v zvezi z Baragom. Je poln goreč-

nosti za Baragovo povišanje in njegovemu delu se obetajo vidni uspehi.

Škof sam in novi postulator p. Wolf pozivljata tudi nas, da nikakor ne smemo ohlapniti v navdušenju za Baragovo beatifikacijo in ga vzbujati tudi v drugih. Zlasti je potrebna vztrajna molitev v ta namen.

CELJE IN CELOVEC

(Spada v KOTIČEK)

Danes si oglejmo na kratko eno mesto v Sloveniji in eno v Avstriji, ki se začneta s črko C.

CELJE leži ob reki Savinji v vzhodni Sloveniji. Stari Rimljani so pred mnogo sto leti tam imeli svoje mesto, ki so mu rekli Celeia. Malo proč od današnjega Celja ležijo na hribu razvaline gradu nekdanje zelo mogočnih celjskih grofov, ki so gospodovali na Slovenci daleč okoli.

Celjski grad je bil nekoč zelo veliko poslopje. Danes stoji samo še "Friderikov stolp". V ta stolp je grof zaprl svojega sina, ki se je hotel poročiti s preprostim dekletom — Veroniko Deseniško. Iz drugih razvalin so pa Celjani zgradili restavrant. Od tam je zelo lep razgled na mesto Celje in okolico.

CELOVEC je bil nekoč veliko bolj slovensko mesto kot je danes. Je glavno mesto Koroške, ki ji Avstrijci pravijo Kaernten, Celoveu pa Klagenfurt. Avstrijci so po večini Nemci in želijo, da bi vsa Avstrija nemško govorila.

Čeprav Celovec zdaj nima veliko Slovencev, je za Slovence še vedno važno mesto. Od tam dobivamo na primer mohorske in druge knjige. Ima tudi slovensko gimnazijo, ki skrbi, da slovenski jezik na Koroškem ne bo umrl, saj je bilo Koroško ali Korotan zibelka slovenstva. Nedaleč od Celovca leži Gosposvetsko polje. Tam je tudi knežji kamen. Na njem so pred več sto leti Slovenci pozdravljali svoje kneze, ki so jih sami izvolili.

NOVI - ZVO - NOVI

Dr. Ivan Pregelj

(Nadaljevanje)

Župnik Lužnik je oznanil neke pomladne povečikonočne nedelje pri krščanskem nauku, da je slišal, da bi farani radi imeli nove zvonove in da je on te želje prav vesel. Želi, da ne ostane samo pri željah in besedah. Zato vabi občinske može po krščanskem nauku z sebi, da se pogovorijo, kako in kaj. Da se bo videlo, če bi ta reč šla ali ne.

Zlatoper Tone je poslušal z odprtimi usti in tako silno mu je postajalo nemirno pri srcu, da je bil čisto ves zmešan in bi bil, če bi ga bili gospod vprašali, koliko je bogov, gotovo povedal vsakotero število, samo pravega ne. Sreča božja, da takrat župnik ni izpraševal odraslih in ni osramotil Toneta pred otroci in celo pred Tino, ki bi potem gotovo za ves svet ne marala nevernega Toneta. V neki blaženi omotici in nestrpnosti nepobožnosti je minilo Tonetu opravilo. Ko se je preril iz cerkve, so že stali ob vratih na desni domači možje.

"Jaz pa pravim, ali so stari zvonovi tako zanič, da je novih treba? Čemu toliko stroškov! Kje naj ljudje denar vzamejo?"

Tako se je hudoval eden med možmi, Cvetrežnik po imenu. Ko je govoril o "ljudeh", je v resnici mislil naše samega. Kajti dvoje slabosti je imel Cvetrežnik, prvo, da je bil skop, in drugo, da je, kot drugi ključar, rad župniku negajal, odkar se je bil sprl z njim zaradi najemnine v cerkovnici. Gospod Lužnik je bil nagel, pa je rekel tedaj:

"Hentaj, Cvetrežnik, za cerkovnico, ki je cerkvena, se vendar ne boš krčil. Ti bi še Judeža prodal".

"Judeža že, Boga pa ne!" je odvrnil Cvetrežnik in ni trgoval naprej. Pa si je vendar dobro zapomnil, češ:

"En goldinar bi bil pa le utrgal, pa gre in tako reče, kakor bi mašnik ne smel"

Ko je slišal Zlatoper odporne besede Cvetrežnikove glede zvonov, je dejal hitro in živahno:

"Veš kaj, Cvetrežnik, kdor se za zvonove brani, tisti ni vreden, da mu zvoné."

"Če jih nisem vreden, naj mi pa ne!" je odvrnil Cvetrežnik.

"Možje!" je vzkliknil Zlatoper, "nič ne rečem, pa kar je res, je res. In to je res, da so jih v Melcih napravili, pa ni eden nič dal. Pa prav tako je rekel kot Cvetrežnik. Pa je Bog dal, da jih res ni slišal."

"Zvonili so mu pa le!" je jeknil manj odporno Cvetrežnik.

"So mu, pa kdaj? Ko je ležal že poldrugi dan na mrtvaškem odru!" je dejal slovesno Zlatoper.

"Hentaj, ali se žene za zvonove", je vzkliknil tedaj Močilar. "Kakor ne bi vedeli, kaj za zvonovi tiči!"

"Molči!" je viknil Zlatoper in hotel že zopet izreči svečano zaobljubo. Sreča božja, da je tisti hip stopila iz cerkve Petačeva Tina in nekam zelo čudno pogledala fanta, da je kar umolknil.

Nekaj hipov pozneje se je drenjalo pri župniku kakih trideset mož. Cvetrežnik, ki sam za ves svet ni pustil, da bi mu kdo delal najmanjšo škodo, je imel poleg tega še to napako, da je s svojo nerodnostjo, če je le stopil v tujo hišo, takoj škodo delal. Tako je vrgel tudi sedaj župnikovi kuharici lonec z dragocenim cvetjem z okna in se še poskušal nato ujeziti, da mu je bil napoti.

"Napoti, seveda", je prikričala kuharica Marta, "dedec nerodni, ali nimaš oči? Najlepši lonec mi ubije in prav tistega, ki sem ga mislila postaviti Mariji na oltar!"

Bogve, ni li neka višja moč posegla namenoma s tem dogodljajem v smer sledečega zborovanja mož. Kajti vsaj toliko je gotovo, da se Cve-

trežnik ni nič kaj oglašal proti zvonovom, očitno poparjen po kaj izdatni pridigi župnikove kuharice. Župnik pa je prav robato in umestno glasno zavrnil Marto ime ji je bilo povsem prikladno — da če so ji dedci en cvetlični lonc ubili, ji bodo zato naredili nove zvonove.

In tako je prišlo, da je dal Cvetrežnik svoj imprimatur, dovoljenje. Župnik je pa rekel:

"Kaj, možje, to vidite, da so zvonovi potrebni, ali si boste upali napraviti nove? Stroški so, pa saj so za božjo čast in čast cerkve in cele fare. Vam in vašim otrokom bodo v slavo peli in na stara leta boste veselili svojih zvonov."

Možje so prikimali, Petač pa je dejal:

"Tisti, ki kaj na čast drži, ne bo proti. Jaz pa pravim, da me je že sram, kako nas zasmehujejo Trebušarji in Mostarji, da imamo lonce v zvoniku. Pokažimo, da Idrjčani nekaj zmoremo. Čast je prva!"

"Bog je prvi!" je jeknil župnik.

Zlatoper je sveto prikimal, dasi je hinavec vneteje mislil na Tino nego na Boga. Močilar je hotel vedeti, kaj bo s starimi zvonovi Da jih pro-

dajo, je vedel župnik in predložil možem razne račune. Visoki računi so bili in tudi župnik je pritrldil:

"Počasi bomo zbiralili," je dejal, "eno leto, dve leti ali še več. Kadar bo denar nabran, jih damo uliti."

Zlatoper je vzdihnil naravnost iz svojega srca:

"Oh, da bi že kmalu zapeli!"

"Zapeli bodo, kadar bodo v turnu", je odvrnil župnik, pogostil kmete s kozarcem vina in nazdravil zvonovom. Tedaj je Zlatoper nerodno segel v žep, izvil iz papirja deset modrih bankovcev in rekel:

"Bom pa jaz začel". In je vrgel bankovce pred gospoda in župnik je dejal:

"Prvi nisi, Tone, drugi pa!"

Kdo je prvi, so hoteli zvedeti kmetje, pa so gospod nekam trdovratno gluhi bili in šele čez nekaj časa so se ujezili, češ:

"Kdo bo neki prvi, anti ne tisti, ki je prvi v vasi?"

"Oni sami!" je dejal Zlatoper.

(Bo še)

BILLY GRAHAM ODGOVARJA NA VPRAŠANJA

("Australian" 25. marca)

Vedno ste odločno odklanjali odgovor na vprašanje, kaj mislite o vojni v Vietnamu in sploh o vseh današnjih vojnah. Zakaj tako?

Hm! Opazil sem, da mnogi, ki me enako sprašujejo, ne izrazijo svojega mnenja o problemih britanskega Commonwealtha — vzemimo Pakistan, vojno med Indijo in Nagalandom, invazijo Anguile, vojno v Nigeriji. Vseposod so majhne vojne, naj omenim še spopade med Izraelci in Arabci na Srednjem vzhodu. Več ljudi umira v okrilju britanskega Commonwealtha prav sedaj, nego v Vietnamu. Zdi se, da nas skrbi samo Vietnam. Meni kot evangelijskemu pridigarju je nemogoče imeti v očeh ves svet in zavzeti stališče pri vseh mogočih spopadih.

Pri vseh teh velikih in zapletenih vprašanjih obstajata dve strani. Zares ne vem odgovora na vprašanje o vojni v Vietnamu. Upam, da se bo končala. Molim za mir, upam, da pride poravnava. Mislim, da moramo napraviti vse, kar je mogoče, da se izkopljemo iz tega zapletenega položaja v Vietnamu. Toda kar se tiče protestnih pohodov

Misli, April, 1969

in prenašanja napisov, ne! Takih reči nisem počel in jih ne bom.

Kaj sodite o ljudeh, ki hodijo v cerkev ob nedeljah samo zavoljo ljudi in iz navade?

Mislim, da naj ljudje le hodijo v cerkev, tudi če samo iz družabnih razlogov. Škodovalo jim gotovo ne bo. Toda vaše vprašanje je kar na mestu. Tisoči hodijo v cerkev ob nedeljah, v vsakdanjem življenju jim Kristus ne pomeni nič. Ko gredo iz cerkve, pustijo Kristusa tam. Ne vzamejo ga s seboj v svoje službene opravke, ne vzamejo ga s seboj v svoje domače življenje, tudi ne v družabno življenje svojega okolja.

Vidite, biti kristjan pomeni, da je Kristus naš voditelj sedem dni na teden v vseh okoliščinah našega življenja, naj bo na samem ali v javnosti. Vse preveč je bilo ljudi, vsaj v prejšnjih časih, ki so hodili v cerkev zgolj iz družabnih razlogov, nekateri celo iz dobičarskih. Mislijo si; če hodim v cerkev, lahko tam napravim koristne stike in zveze. Cerkev jim ni dosti več kot zelo prizan klub. Seveda je to čisto napačen nagib.

Izpod Triglava

GRGAR POD SVETO GORO, drugače precej zakotna vas, je pred kratkim potegnil nase pozornost arheologov. Ko so prezidavali farno cerkev, porušeno v vojnem času, so našli pod prezbiterijem ostanke nekdanje gotske cerkve, pod njimi pa še starejše romanske. Na preostalih stenah gotske cerkve so še dobro ohranjene freske, pa tudi podstavki stebrov so ostali. Arheologi so dognali, da je morala prvotna cerkev v romanskem slogu biti pozidana že v 12. ali kvečjemu 13. stoletju. To je za Grgar veliko odkritje.

URŠULA FRLIGOJ je bilo ime dekletu, ki se ji je po znani legendi prikazala Mati božja na mestu, kjer je danes veliko romarsko svetišče na Sveti gori. Izročilo trdi, da so Uršulo po njeni smrti pokopali tik ob grgarski cerkvi, toda njen grob se je v teku časa pozabil. Sedanji grgarski župnik Bizjak se je zanimal za to izročilo in je o priliki prezidavanja cerkve na svojo roko izkopal okoli cerkve, če bi našel kako sled za grobom Uršule. To se mu ni posrečilo, pač pa je našel kovinasto reliefno podobo Matere božje, o kateri arheologi pravijo, da mora biti iz 12. stoletja. Brez dvoma je to najstarejša Marijina podoba, ki se je kdaj našla na slovenski zemlji.

V LENDAVI V PREKMURJU imajo javno knjižnico, ki je s svojim uspešnim delovanjem lahko za zgled mnogim drugim krajem doma in v tujini. Lendavska knjižnica ima v mestu in okolici preko 800 rednih članov in članic. Knjige si izposojajo in berejo jako pridno. V letu 1968 je knjižnica izposodila 18.000 knjig.

RIBNIŠKA SUHA ROBA je pred časom vključevala rešeta, škafe, lonce, skleda, grablje, obode in še marsikaj takega. Ribničan Urban je to suho robo raznašal in prodajal skoraj po vsej Evropi. Dandanes ta reč ne gre več po svetu in niti ne doma v nekdanem merilu. V modernem gospodarstvu in gospodinjstvu ni več porabljiva. Ribniški suhorobarji proizvajajo zdaj največ lesene spominke in vsakovrstne folklorne izdelke, ki domačini in turisti radi segajo po njih.

DR. FRANCE STELE, znani umetnostni zgodovinar in univerzijski profesor, se je nedavno obogatil za 10.000 švicarskih frankov. Dunajska univerza mu je namreč v priznanje za zaslužno znanstveno delovanje prisodila nagrado iz Herderjeve ustanove. Poleg Steleta je bilo še šest drugih takih nagradencev, toda Stele je med njimi edini Slovenec.

MED ZIDANIM MOSTOM in Dobovo ob Sotli elektrificirajo železniško progo. Do Zidanega mosta že vozijo električni vlaki vse od Jesenic po gorenjski progi in od Sežane po južni, od tam naprej je pa moderniziranje proge pravkar v teku.

UPOKOJENCEM V SLOVENIJI dajejo oblasti živo čutiti, kdo je pri njih dobro zapisan in kdo ne. Pokojnina se deli po pripadnosti režimu ali proti njemu. Izobrazba in opravljeno delo ne igra vloge. Mnogo izobražencev in pridnih nekdanjih delavcev ima naravnost beraško pokojnino, drugi, ki so se šolali največ pri partiji, pa tudi v pokoju odlično izhajajo.

ZIMA V DOVOMINI letos ni bila mila. Še v februarju so imeli snega kot poprej 17 let ne. Tudi mraz je več dni izredno pritiskal. Močno je snežilo okoli Ljubljane še na dan 20. marca. Verjetno tudi drugod po deželi.

JANEZ VIPOTNIK je na republiški konferenci Socialistične zveze naglasil razna napredovanja glede standarda prebivalstva, vendar je moral tudi priznati, da ni vse zlato, kar se sveti. Res je, da je 41% žena zaposlenih, res je avtomobilov zdaj okoli 100.000, ko jih je bilo pred 10 leti le 8.000, tudi televizijskih sprejemnikov je že 165.000 in jih vsako leto na novo kupijo 23.000. Pri vsem tem so pa še daleč od tega, da "bi samoupravljanje v delovnih organizacijah in politično-teritorialnih skupnostih potekalo tako, da bi delovni ljudje resnično odločali v vprašanih, za katera so življenjsko zainteresirani". Tako je povedal tovariš Vipotnik.

PROSLULI ZDENKO RÖTER, ravnatelj politične šole v Ljubljani, je nekajkrat nastopil na radiu s predavanji o "dialogu med Cerkvijo in komunizmom". Ker se ima za velikega izvedenca v verskih zadevah, je znal svoje besede postavljati tako spretno, da se je celó mnogim vernim zdelo "lepo". Toda čeprav je govoril o dialogu, so njegova predavanja ostala "monologi", ker je zastoj pričakovati, da bi komunisti dovolili kakemu katoličanu govoriti po radiu in napraviti iz Roterjevih monologov pošten dialog.

V NOvem MESTU je tovarna Novoteks — tekstilna — dobila nove stroje, ki bodo tekli noč in dan. Stroji imajo skoraj trikrat tolikšno zmogljivost kot so jih imeli prejšnji. In veliko manj oskrbe potrebujejo. Pri starih je ena delavka stregla trem strojem, ko novi stečejo, jih bo lahko ena sama ženska moč oskrbovala 12. Človek postaja nepotreben — pri strojih pač.

DRUŠTVO KNJIZEVNIH PREVAJALCEV Slovenije je priredilo v Ljubljani "Cankarjev večer", ki je imel namen pokazati, koliko se je Cankar že prevajal v tuje jezike. Prevajali so razna njegova dela: v vezani besedi, v pripovedni in dramatični. Na večeru je bilo navzočih večje število prevajalcev in na vpogled so bila Cankarjeva dela v angleščini, nemščini, italijanščini, madžarščini, francoščini, poljščini, bolgarščini in srbohrvaščini.

DR. DRAGO ŠTOKA, deželni poslanec v Trstu, je v noveletni MLADIKI zapisal med drugim: Naše slovenske šole so pripravile tla številnim inženirjem, profesorjem, zdravnikom, uradnikom. Socialni in ekonomski napredek nas je (Slovenec) iz namerne izolacije in hotenega zapostavljanja postavil na stopnjo enakovrednosti z večinskimi narodom (Italijani.) V marsikaterem ambientu, kjer poprej nisi srečal Slovenca, se zdaj prosto govori tudi slovensko. Seveda so pa še vedno kraji, kjer ni slovenskega človeka, ali ga vsaj ne čutiš: sodišče, državni uradi itd. A tudi tu bo čas nedvomno prinesel svoje!

DR. ANDREJ BRATUŽ, občinski svetovalec v Gorici, je v istem listu glede Slovencev na Goriškem zapisal: Dosegli smo lep uspeh z ustanovitvijo slovenske trgovske strokovne šole, ki smo jo upravičeno zahtevali že dolgo časa v korist naše mladine in splošnega gospodarskega razvoja na Goriškem. Ne smemo tudi mimo pomembnejših dosežkov v okviru goriške občinske uprave, ki zadevajo pravice slovenskega jezika: uradne napise na šolskih poslopih, božična voščila mestne uprave, upoštevanje slovenskih kulturnih spomenikov, mesto slovenskega uradnika v občinskem tajništvu in podobno. To je le nekaj pojavov v prizadevanju za postopno popolno uveljavljanje vseh naravnih pravic slovenske manjšine v Italiji.

SASA RUDOLF, pokrajinski svetovalec v Trstu, piše prav tam: Dvoletno delovanje pokrajinskega odbora je prineslo rešitev vsaj nekaterih slovenskih vprašanj. Na pokrajinskih cestah so se prvič pojavili dvojezični napisi, ustanovljen je bil urad za stike z javnostjo, ki ima med tremi uradniki dva slovenska, nameščeni so bili asistenti na slovenskem znanstvenem liceju.

Misli, April, 1969

VIHER JE VASICA na Dolenjskem, uro daleč od Šentruperta, in ima majhno malo opazno cerkvico. Naenkrat je ta cerkvica postala zelo "vidna", ko so v njej odkrili podobe iz 17. stoletja, ki so jih izvedenci označili za izredno monumentalne.

PREDAVANJE O SLOVENSKI NABOŽNI UNMETNOSTI

Slovensko katoliško akademsko društvo v Gorici je za letošnjo sezono priredilo ciklus predavanj o slovenski ljudski kulturi. Posamezna predavanja bodo posvečena umetnosti, glasbi, literaturi itd. V glavnem bodo govorili priznani slovenski strokovnjaki iz Ljubljane, ki so se radi odzvali vabilu SKAD-a.

Prvo predavanje je bilo prejšnji petek in je bilo posvečeno naši nabožni ljudski umetnosti. Zelo posrečeno je to sovpadlo z razstavo iste umetnosti, ki se je prav tiste dni vršila v prostorih Katoliškega doma. Predaval je dr. Ivan Sedej, vodja oddelka za etnografijo pri Zavodu za spomeniško varstvo republike Slovenije. V svojih izvajanjih se je govornik najprej zaustavil ob pojmu ljudske umetnosti in prikazal različna tolmačenja iste. Nato je orisal glavne prvine naše ljudske umetnosti, ki je prav v verski tematiki našla najgloblje odmeve. Predavatelj je nato prikazal pomen različnih slovenskih pokrajin v oblikovanju naše folklorne v raznih zgodovinskih obdobjih. Niso neznatni tudi vplivi, ki so jih na slovensko ljudsko umetnost izvajali tuji, zlasti nemški ali italijanski umetniški faktorji. Pri tem je omenil dejstvo, da je mnogo umetnikov prišlo npr. v Italijo prav iz jugoslovanskega (ali lahko tudi prav slovenskega) umetniškega prostora, kot pričajo vzdevki Schiavone raznih italijanskih umetnikov prejšnjih stoletij.

Dr. Sedej je nato prikazal nekaj posebnih značilnosti razstavljenih del samih, omenil njihove podobnosti z drugimi vzori ali njih nastanek. Tako je zasledil v eni izmed razstavljenih podob celo Picassove stilne forme. Poudaril je tudi vpliv slovenske ljudske umetnosti na naše poznejše umetnike in pri tem zlasti omenil Maksima Gasparija in Vena Piona, ki sta velika naslednika tradicij pristne folklorne.

Predavanje je vzbudilo živo zanimanje številnih poslušalcev, ki so nato prosili predavatelja za razna pojasnila. Prihodnje predavanje bo imel prof. Mirko Mahnič iz Ljubljane, ki se zlasti zanima za ljudsko dramatiko in ga poznamo po uspehih priredbah škefjeloškega pasijona in drugih ljudskih del preteklosti.

ZGODBA MOJEGA ŽIVLJENJA

Priredila Marija N., Melbourne

VII.

NASLEDNJI VAŽEN KORAK pri mojem šolanju je bil, da sem se naučila brati. Brž ko sem znala črkovati nekaj besed s prstom v dlan, mi je učiteljica dala koščke lepenke s črkami, ki so bile vzbokle. Mogla sem jih otipati in spoznati njihovo obliko. Dosti hitro sem razumela, da vsaka tiskana beseda pomeni neki predmet, neko dejanje ali neko lastnost.

Dobila sem nekaj okvir, da sem se vadila v njem sestavljati iz poznanih besed kratke stavke. Ko sem imela skupaj črke za besedo "dall," sem jo položila na svojo punčko. Prav tako tem besedo "bed" položila na posteljo. Tja sem postavila tudi punčko in dodala besedici "je" in "na". Tako sem imela skupaj cel stavek: Punčka je na postelji. To je bil že velik napredek.

Nekoč sem si pripela na predpasnik besedo "girl" in stopila v omaro za obleke. Na polici sem sestavila stavek: deklica je v omari. Potem sem poiskala še razne druge predmete v sobi in nadaljevala to igro, ki me je zelo veselila. Učiteljica je bila neprestano pri meni in tak pouk je tekkel ure in ure.

Kmalu sem dobila namesto črk na lepenki kar celo knjigo v vzboklim tiskom. Z velikim navdušenjem sem tipala po njej in iskala besede, ki so mi bile znane. Ko sem katero našla, sem bila vesela, kot da sem razrešila skrilavico. Še kar naprej je bila moja šola bolj podobna igri kot šoli. Učiteljica se je znala uživati v moj položaj in je bila tudi samo kot majhna deklica. Ob vsakem novem odkritju je vedela povedati zanimivo zgodbo ali vrstico drobne pesmice. Učili sva se večinoma na prostem, najraje v gozdu med drevjem. Moj ostrivoh je zajemal vse, kar je vonjalo in dišalo okoli mene, skupaj z vohom in tipanjem sem prepoznavala rastline in živali, razlaga učiteljice mi je bolj in bolj odkrivala njihove skrivnosti. Lepota narave me je prevzemala do dna duše in me gnala k nadaljnjemu učenju.

Včasih sem vstala zelo zgodaj in hitela na vrt med listje in cvetje. Mislim, da malo ljudi ve, kakšna razkošnost je tipati po rosnih cvetovih vrtnic in drugih rož, pa loviti njihove gibe v rahli

jutranji sapi. Kdaj pa kdaj sem otipala v cvetu žuželko in čutila brnjenje njenih kril, ko je drobna stvarca začutila pritisk moje roke na rastlino.

Na obrežju reke Tennessee je bila moja šola za zemljepisje. Bilo je veliko peska in mlivke, pa sem gradila jezera in morja, obale in reke, ki so se vile skozi planjave in se izlivala v morje. Učiteljica mi ob tem igračkanju črkovala na hrbet roke opisovanje čudovitega velikega sveta. Pravila mi je, kako visoke so gore, kako globoka morja, kako so velika mesta izginila v zemlji in ostala zakopana za vselej. Zvedela sem tudi o ledenikih in plazovih in polno drugih čudovitih reči. Z njeno pomočjo sem v mlivko zarisala velike zemljepisne mape in ločila suho zemljo od morja. Učiteljica je prepregla "mapo" s tenkimi vrvicami, da sem mogla spoznavati razne dele sveta. Vse mi je šlo počasi v glavno, le ko je raznamovala s količkom severni in južni tečaj, sem se docela zmedla. Ker sem že nekaj vedela o belih severnih medvedih, sem si predstavljala, kako te živali plezajo na severni tečaj — kot po visokih kolih.

Najmanj rada sem imela računstvo, številčkanje me ni kar nič veselilo. Učiteljica me je navedla na seštevanje in odštevanje s pomočjo jagod na vrvi, ki sem jih dodajala in spet odjemajala, pa tudi s pomočjo slamic, kakor v otroškem vrtcu. Nikoli nisem dolgo zdržala. Napravila sem nekaj vaj, pa se hitro naveličala in zbežala k otrokom, da sem se z njimi izgrala.

Toliko bolj me je veselila zoologija in botanika. Živali in rastline. Dober prijatelj družine mi je prinesel več okamenin drobnih predpotopnih živali. Bile so školjke davno preminulih mehkužcev. Ob njih mi je učiteljica pripovedovala o davnih davnih časih in čudnih ogromnih živalih, ki so takrat živele. Ob njenem pouku sem si predstavljala grozo, če bi katero danes srečala. Še v spanju so se mi prikazovale in me strašile. Potem sem pa bila toliko bolj vesela in hvaležna, da so naši sedanji konjički tako prijazne in ljubeznive živali.

Na oknu v lončku sem imela lilijo, ki sem vestno spremljala njen razvoj v toplem soncu. Kaj kmalu so pogladi drobnji popki in nakazovali, kako se mislijo razviti v cvet. Sprva se mi je zdelo, da se prvi cvetni lističi le neradi odpirajo, potem je pa šlo vse hitreje. Potem so bili drugi popki, nekam bolj ponižni in skromni, pa so le dohiteli prve in vsa rastlina je bila ena sama veličastna lepota, polna najčudovitejše vonjave.

V stekleni posodi sem imela enajst drobnih paglavčkov, žabjih mladičev. Posoda je stala na oknu med zbirko raznih rastlin. Veliko veselje sem imela s tem, da sem segala z roko v vodo in lovila paglavčke. Seveda so se mi vedno izmuznili med prsti in naprej uživali svobodo. Toda prav tisto

uhajanje skozi moje prste je bilo zame silno mi-kavno. Nekoč se je eden večjih pognal tako močno, da je planil čez rob posode in lopnil na tla. Poiskula sem ga in zdelo se mi je, da je bolj mrtev kot živ. Dejala sem ga nazaj v vodo — vse življenje je spet planilo vanj, ko je bil znova v svojem ele-mentu. Očitno je bil zelo vesel, da mu je bilo da-no videti veliki svet, vendar se ni branil nadalje živeti v svojem majhnem svetu v posodi z vodo. Ko so paglavčki malo odrasli, smo jih preselili v mlako na vrtu, odkoder se je kmalu slišala nji-hova žabja pesem.

VIII.

Prvi božič po prihodu učiteljice Miss Sullivan k nam je bil zelo slovesen. Vsi so pripravljali da-rove zame, to sem vedela. Še z večjim veseljem sem pa skupno z učiteljico jaz pripravljala darove za druge. Na sam sveti večer je krajevna šola ime-la svojo božičnico ob drevcu in tudi mene so pova-bili. Sredi sobe je stalo sijajno okrašeno in oblo-ženo božično drevo. Povedali so mi, da je za vsa-

kega otroka na dvevesu lepo darilo. Tega sem bila zelo vesela. Kakor iz uma sem plesala okoli drève-sa, dokler me niso pozvali, naj podajam darove ot-rokom. Nazadnje sem dobila tudi svoje darilo, ki je bilo še lepše od drugih.

Moja učiteljica mi je dala za božič kletko z ljubkim kanarčkom. Tudi drugih darov je bilo ve-liko in lepih, toda moj kanarček je bil nad vse. Ime mu je bilo Tim in je bil z menoj čisto domač. Prav rad je sedal na moj prst in zibal sladkarije iz moje roke. Miss Sullivan me je naučila oskrbovati klet-ko, jo čistiti in dodajati hrano in vodo. Tako sem bila precej zaposlena in se še bolj privajala načinu življenja.

Toda prišla je nesreča. Neko jutro sem pustila kletko odprto na okenski polici, ko sem šla po sve-žo vodo. Ko sem se vrnila, sem čutila, kako je ve-lik maček šinil mimo mene skozi vrata. Ničesar še nisem sumila. Ko sem pa vtaknila roko v kletko in kanarčka nisem dotipala, oziroma niso zafrfotale njegove peruti ob mojih prstih, sem razumela, kaj se je zgodilo. Mali Tim se ne bo vrnil k nam . . .

OGLASIL SE JE P. PODERŽAJ

Prav ko smo zvedeli za nesrečni izid volitev v indijski državi West Bengal, kjer so zmagali komunisti, se nam je od tam oglasil naš misijonar. Ko je pisal, še ni bil znan izid. Vošči veselo veliko noč svojim dobrotnikom v Avstraliji in se iskreno zahvaljuje za darove. Dostavlja, da bi rad več pi-sal, pa kar ne more. Pravi, da "kratko in malo" ne more, ker je tako bral v članku Pepeta Metulja. Več ne pove. Smemo sklepati, da so ga živčile volitve, ko je bilo toliko ostrega volilnega boja, kot vemo iz tukajšnjih časniških poročil. Ni se mogel prav zbrati.

Priložil je nekaj slik iz svojega delokroga. Ob-javljamo samo sliko deklet, ki so skupno s fanti krasile cerkev za božič. Fantje so na drugi sliki. Iz pričujoče slike lahko vidimo, da p. Poderžaj in z njim drugi duhovniki tam vsaj ene naloge nima-jo: ni jim treba brati pastirskih pisem o spodobni ženski noši. Tudi ne dobivajo takih očitkov, kot je eden iz VIC. v pričujoči številki MISLI v Križem Avstralske Slovenije. Blagor mu! Je pa res skoraj

neverjetna razlika med indijskimi dekleti in menda vsemi zapadnjaškimi. Take skrajnosti!

Za pirhe smo poslali patru darov za \$ 200. Upajmo, da bo zdaj "kratko in malo" lahko napi-sal kaj daljšega in se ponovno zahvalil za misijon-sko podporo.

"NAŠE ŽIVLJENJE"

Dr. Eman Pertl & žena

Kdo more spolno poučevati in vzgajati?

TAKO POSTAVLJENO VPRAŠANJE pomeni isto kot odgovoriti na vprašanje: kdo naj spolno poučuje in vzgaja? Vsekakor samo tisti, ki je sam pravilno, poučen in vzgojen, torej tisti, ki daje dober zgled za pravilno ravnanje in ima tudi topele odnos do otroka. In kdo more biti v tem oziru otroku najbližji?

Gotovo so to njegovi starši, vendar je, kot smo videli na primerih, mnogo takih, ki jim je potrebna pomoč družbe. To pa obenem narekuje, da so dolžne spolno poučevati in vzgajati tudi šole, vzgojne posvetovalnice in podobne ustanove. Te morajo marsikdaj nadomestiti starše, zlasti še v primerih, ko zlasti deklicam pretijo nevarnosti in to prav zaradi njihove nepoučenosti in nevzgojenosti.

Že majhnemu otroku smo dolžni odgovarjati na vprašanja o spolnosti, da ne bi iskal neprimerne poučitve drugje. Neodložljiva dolžnost staršev in drugih zgotiteljev pa je, da spolno pouče deklice že takoj v začetku njihovega spolnega zorenja, četudi bi same še ne iskale poučitve.

To nam potrjuje že primerna in pravočasna priprava na prvo mesečno perilo. S tako pripravo bi se izognili nepotrebnemu strahu, ki mori starše in prizadete deklice, če s tako poučitvijo odlašamo vse dotlej, ko nas "dogodek" že prehití. Pogosto izpovedujejo deklice same, da so se iz strahu pred mesečnim perilom pretirano umivale z mrzlo vodo, svoji lastni materi se pa niso zaupale kratko malo zato, ker med njima ni bilo pravega odnosa.

Tu so pravočasni higienski napotki zelo dragoceni tako glede samega zdravja, kakor tudi zaradi razvad, ki se jih deklica — nepoučena — lahko navzame že zelo zgodaj in se je potem držijo vse življenje. Obenem pa jo moramo navajati tudi k vrednotenju in občudovanju vsega, kar je lepo in dobro, kajti šele deklice, ki je od zgodnje mladosti vajeno na red in snago, more lahko in s posebnim občutkom pravilno vrednotiti vse tisto, kar je zares dobro in lepo. To ji bo dobro služilo tudi potem, ko bo že odrasla. Skrbno se bo ogibala že najmanjši umazaniji, zlasti pa umazanemu okolju in družbi. Prav zato je tudi zlepa ne bo presle-

pilo fantovo vabilo, da bi šla z njim v sumljive prostore in dovolila prostaško ljubimkanje.

Takšna in podobna presojanja nas prepričujejo, da zdrava razsodnost ne more in ne sme odklanjati spolne poučitve, ki je nujno povezana s spolno vzgojo naše mladine — in to predvsem ženske mladine.

Anatomska, fiziološka in biološka razlaga spolnosti naj bo čim preprostejša, dvanjstletnicam lahko razumljiva, zato pa vzgojno tem bogatejša! Razlagi, ki je namenjena mladostnikom, lahko polagoma dodajamo toliko, kolikor poprašujejo sami.

Mladina sprašuje in pričakuje jasnih in stvarnih odgovorov, zlasti še, če smo si pridobili njeno zaupanje in ima zato občutek, da smo sposobni in voljni odgovarjati ji na vsa vprašanja. In še to! Mladina prizna izvednega in dobrohotnega vzgojitelja s hvaležnostjo, ko spozna, da ji želi zares dobro.

Ne zamujajmo!

Ne moremo trditi, da današnja mladina po večini ni zgovorna, da odklanja pogovore o spolnosti z odraslimi. Redkeje se srečujemo s samotarji, z zakrknjenimi in molčečimi. Pa tudi ti postanejo zgovorni in zvedavi v vzdušju, ki jih sprosti, če se le čutijo varne pred očitki in zbadanjem. Tudi ti si želijo jasnih in zanesljivih odgovorov.

Umetnost in spretnost pravega vzgojitelja je v tem, da vsa ta vprašanja nekako "zasluti", da jih torej ne zamuja in da še pravočasno in pravilno nanja odgovarja. Razume se, da moramo kdaj pa kdaj odgovarjati tudi na vprašanja, ki potrjujejo, da smo bili prepočasni, da smo marsikaj zamudili, kakor nam dokazujejo vprašanja, ki so jih postavili trinajstletni fantje neke osnovne šole.

(Knjiga na tem mestu našteva 21 vprašanj, ki se tičejo moške in ženske spolnosti, pa tudi intimnih spolnih odnosov med njima. Večina vprašanj je v grobem "pocestnem" jeziku, ki je za spoznavanje stisk mladostnikov sicer jako značilen, vendar se mi zdi za nas nepotrebno, da bi jih prepisoval. — Ur.)

Navedena vprašanja nedvoumno dokazujejo, da nas lahko mladina močno prehitveva, če smo s spolno poučitvijo in vzgojo prepočasni in prepozni. Povedo nam pa obenem tudi, da je kdaj pozneje s primerno razlago mnogo težje zamujeno popraviti. Prepričujejo nas tudi, da mladina že v otroških letih veliko sliši o spolnosti, o vsem pa nima nič pravega pojma in zato lahko zabrede v hude življenjske stiske. Še prav posebno zadene to nepoučene deklice, ki jim je nujno potrebna pravilna

spolna poučitev in vzgoja — že zaradi nenadejane zanositve, saj marsikatero preseneti še kot otroka. Navedimo tu en sam primer:

Zalosten primer

Z o r a je bila nezakonski otrok. Mati se je po njenem rojstvu poročila z možem, ki ni bil Zorin oče. V tem zakonu je deklica dobila brata in tri sestre. Očim je pastorko sovražil in še pred poroko izjavil, da zanjo noče prevzeti nobene obveznosti. Njegovi starši za Zoro niti niso vedeli, da sploh živi. Kadar so prihajali na obisk, je morala prenočevati in se skrivati pri znanjih. Ko je dobila prvo mesečno perilo, je mati ni poučila, deklica je najnujnejše zvedela od neke znanke. To je pa bilo vse premalo, da bi preprečilo nesrečo, ki jo je kmalu potem zadela.

Zora je obiskovala šesti razred osnovne šole, ko jo je zalezoval sedemnajstleten fant. Oprezal je za njo pred šolo in okoli njenega stanovanja ter ji pisaril pisma. Starši so jo zaradi tega kaznovali, niso je pa poučili. Fant jo je zvalil nekoč v

gramozno jamo. Ko jo je posiljeval, so okoli strazili njegovi znanci, sami mladi smrkavci.

Ker je po tem dogodku zaman pričakovala naslednje mesečno perilo, je zaskrbljeno popraševala fanta, kaj to pomeni. Fant pa v njeni hudi stiski ni našel zanjo niti ene dobre besede. Brezčutno to je zavrnil: po čakaj, morda boš dobila otroka...

Zora je hodila v šolo in nosila s seboj svojo zaskrbljenost. Odkrili je niso ne starši doma ne učitelji v šoli. Obleka ji je krila breme, ki ga ni razumela. Ko je prišel čas, je bila s starši na izletu. Ko se je vrnila, je bila silno trudna in zbadalo jo je. Mati je mislila, da si je hčerka pokvarila želodec, pa ji je v kuhinji pripravljala kamilčni čaj. Revica je pa med tem v sosednji sobi rodila hčerko.

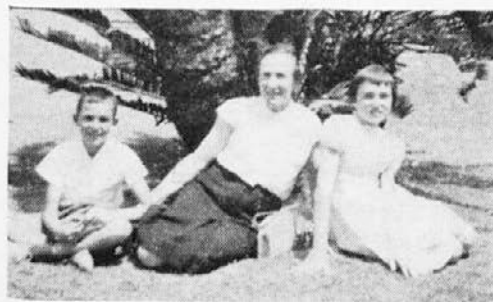
V bolnišnici so potem dognali, da ima novorojenka okvare na obeh petah in bo za vse življenje invalid. In — mlada mati ni smela domov, ker ji je očim grozil s puško. Obeh se je nato usmilila dobra družina in nesrečnici sprejela začasno pod streho.

Kakšna bo njuna prihodnost in koliko jima bo lahko družba v pomoč? Koliko krivcev?

NAZNANILO IN ZAHVALA

Po štiriletni težki bolezni je odšla k Bogu naša ljubljena soproga in mati

TEREZIJA ŠUBIC, r. Jesenko

Dočakala je samo 48 let. Doma je bila od Sv. Jošta nad Vrhniko. V Avstralijo je prišla leta 1954 in se tu poročila. Umrla je za rakom 22. marca 1969. Med boleznijo je bila večkrat previdena in tako tudi dva dni pred smrtjo. Za odhod v več-
Misli, April, 1969

nost jo je pripravil p. Bazilij iz Melbourn. Njena smrt je bila lahka in mirna.

Pogreb je bil 25. marca na pokopališče v Cheltenhamu, S.A. Veliko število rojakov in drugih jo je spremljalo na zadnji poti, molilo zanjo in ji obsulo grob s cvetjem. Pozorno smo spremljali pogrebne obrede, ki so bili vsi v slovenščini, za kar gre velika zahvala p. Baziliju. Z njim je bil tudi g. Mihelič, hrvatski duhovnik.

Duhovnikom in vsem rojakom ter sosedom drugih narodnosti se toplo zahvaljujemo za vso pomoč, izkazano nam v ženini dolgi bolezni, posebej za sučutje in naklonjenost ob smrti in pogrebu. Bog obilno povrni vsem!

Priložena Terezijina slika s sinkom in hčerko je bila vzeta pred letom dni v botaničnem vrtu, Adelaide. Naj draga soproga in mati mirno počiva v božjem naročju!

Stanko Šubic, soprog
Slavica in Joško, otroka

Ottoway, S.A., 26.3.1969.

OB TRIUMFU AKCIJE ZA SLOVENSKI DOM V SYDNEYU

("Nova pisarija" Nepristranskega)

Proti pričakovanju

V ČASOVNI RAZSEŽNOSTI s pogledom iz sedanjosti v preteklost je bil proti pričakovanju že sam prijazni jesenski dan na cvetno nedeljo v Sydneyu. Vremenski preroki in njihovi zaupniki smo pričakovali vse kaj drugega. Pa je napovedani dež lepo počakal do noči, ko je bilo delo Akcije za Dom za ta dan zaključeno. Zaključeno s triumfom.

Bilo je nekam simbolično. Če pogledamo nazaj na petletni obstoj Akcije, se nam nehote vsiljujejo v misel gornji besedi: proti pričakovanju. Ker preteklost rada hitro splahni iz spominov sodobnikov — razen če jo spremlja osebno negodovanje — bo kar prav, če nekatere stvari iz delovanja Akcije za Dom ob tej priliki ponovimo.

V februarški številki MISLI leta 1964 je nena doma in proti pričakovanju zagledal beli dan "JAVEN POZIV SLOVENCEM V SYDNEYU." Bil je tako nepričakovano, da je urednik zapisal pod naslovom: Prejeli smo in objavljamo. Nobene besede v podporo. Zgolj usluga zvestemu naročniku. Koliko Sydneyčanov je poziv bralo in ob branju imelo kako misel, je seveda nemogoče dognati. Zdi se pa, da ne ravno veliko. Vse do naslednjega avgusta v MISLIH tistega leta ne najdemo sledu, da bi se bil kje pojavil kak odmev.

Nič napačno ne bo, če ob petletnici POZIV ponovimo. Danes ga bo marsikdo bral z nekakim posebnim občutkom, kakoršen je bil pred petimi leti nemogoč. Poziv se glasi:

Dragi rojaki: —

Že dolga leta sem po svetu, nikoli v svojem življenju pa nisem bil organizator. Vedno sem pa rad mislil na našo skupnost v izseljenstvu in njeno kulturno življenje.

Opazoval sem rad tudi podjetnost drugih narodnosti. Ne bom jih našteval, da me ne bo kdo napačno razumel. Dejstvo pa je, da smo Slovenci premalo zavzeti za skupnost. Vsaka skupina vleče na svojo stran, sredina je pa puhla in gnila. Tako ne sme iti naprej. Ozdravimo si to sredino, združimo se, začnimo delovati skupaj kot ena sama enota. Samo na ta način bomo uspeli.

Trdno sem prepričan, da to ni samo moje mišljenje. Zato začnimo orati celino, napravimo si zrahljano njivo, posejmo vanjo dobro seme. Ne bo nam žal. Z veseljem bomo gledali prve klice — množile se bodo iz dneva v dan in komaj se bomo zavedeli, že bo pred nami lepo zelena trata. Ta bo rasla in rasla do vrhunca. Nato bo napočil dan,

ko bo naše žito dozrelo in takrat bo naše veselje še večje. To bo naše plačilo, z zadovoljnimi očmi bomo gledali uspehe svojega truda.

Zato kličem: Zberimo se skupaj, začnimo z delom!

Vsi vemo, kaj nam je najbolj potrebno — DOM in CERKEV! Oboje bomo dosegli, samo začeti je treba. Začeti z dobro voljo — boste videli, da nam bo uspelo.

Dragi rojak, rojakinja! Ko sta prebrala te vrstice, premislita dobro, kaj bo vajin odgovor na moj poziv. Ali se strinjata? Če je tako, prosim, žrtvuja nekaj minut in par penyjev, sporočita svoje mnenje na moj naslov pismeno ali ustno po telefonu. Če pa rajši naravnost na MISLI, pa tudi prav.

Vroče pozdrave vsem rojakom širom po Avstraliji!

Vinko Ovijač.

Drzna misel pred petimi leti: DOM in CERKEV! "Proti pričakovanju" smo na cvetno nedeljo 1969 videli oboje vsaj simbolično uresničeno in tako tesno povezano, kot je v eni sapi povedal v svojem pozivu Vinko Ovijač. Skupno s Taborom se je vršila na istem prostoru maša cvetne nedelje in blagoslov "butaric" je rosil na tisto "zeleno trato", ki je prav po nepričakovani viziji našega Vinka že do kraja pripravljena za rast Slovenskega doma. Ker smo stali na slovenskem griču, smo tudi lahko pogledali v smer proti VESELOVEM, kjer se bo samo nekaj milj proč gotovo v doglednem času v slovenski cerkvi in ob njej vršila svojvrstna, pa v marsičem podobna slovesnost.

V MISLIH za avgust 1964.

"Proti pričakovanju" in po na videz trdovratnem molku so MISLI prinesle v številki za avgust 1964 naslednjo objavo:

AKCIJA ZA SLOVENSKI DOM V SYDNEYU

"JAVEN POZIV SLOVENCEM V SYDNEYU", ki ga je dal v letošnje februarske MISLI rojak Vinko Ovijač, le ni izzvenel popolnoma v prazno. Seme njegove besede je sicer počasi poganjalo, končno so se le prikazale iz ne preveč rodovitne zemlje prve zelene bilke.

Kljub vsemu je treba priznati, da veliki večini rojakov ugaja misel: Zbirali se bomo pod **lastno streho**, pod njo bomo prirejali igre, koncerte, zabave in tako naprej. In se je zgodilo, da se je Vin-

kove zamisli oprijelo neko število rojakov in rojakinj, ki so z njim skupaj organizirali akcijski odbor za zbiranje darov v ta namen. Vsi so se povezali z obstoječim Slovenskim društvom in se z njim domenili za enoten postopek pri akciji.

Akcijiski odbor je razdal, oziroma razposlal po pošti, med rojake veliko število pisem s ponovnim pozivom in primernimi pojasnili. Tako so rojaki v Sydneyu in bližnji okolici že poučeni o obstoju akcijskega odbora in poznajo ljudi, ki ga sestavljajo. Vedo tudi, kako si odbor skuša pridobiti zupanje rojakov, kar je vsaj v začetku eden najbolj nujnih pogojev. Lahko so uvideli, da je vsaka vsota, ki bi jo dali, krepko zavarovana.

Verjetno bo kljub vsemu še veliko pomislekov. S tem ni nič narobe — tudi ljudje, ki sestavljajo akcijski odbor, niso začeli brez mnogih pomislekov. Končno so se pa le odločili in stopili na plan. Tudi od drugih rojakov ne pričakujemo, da bi na omejena pisma kar brž začeli pošiljati — stotake. Zato imamo načrt, da bodo člani akcijskega odbora še osebno obiskovali rojake in jih pridobivali za stvar. Vsak se bo pravilno leitimiral s pooblastilom in bo sposoben pojasnjevati in razblinjati morebitne še nadaljnje pomisleke. Prepričani smo, da boste agitatorje povsod prijazno in dobrohotno sprejeli.

V spodbudo rojakom naj bodo tu navedeni prvi temeljni kamni, prvi darovi, ki so že v blagajni akcijskega odbora: \$100 Vinko Ovičaj, po \$40 Alfred Brežnik in Rudi Brežnik, \$20 Marija Ovičaj, po \$10 Jože Čuješ in Marija Kecelj. Prva podlaga je torej že položena — drugi pa krepko dolagajte! Vseh oči bodo uprte v rast te začetne vsote.

Naj prapripomnim, da je Slov. društvo odločilo: Od že napovedane prireditve v soboto 15. avgusta v Redfern Town Hall pojde ves dobiček za Slovenski dom. Če povem, da bodo na tej prireditvi ponovno nastopili s svojim prelepo uspelim koncertom naši ŠKRJANČKI, ne more biti dvoma, da boste rojaki napolnili dvorano do zadnjega kotička. Na svidenje! — Rudi Brežnik.

“Protiv pričakovanju” je skozi naslednjih pet let malokdaj izšel naš list brez poročila o napredku, uspehu, neuspehu, dviganju in padanju navdušenja pri delu Akcije za Dom.

Za kulisami

Naša tukajšnja slovenska “javnost” je poročila Akcije vsaj deloma brala in — ugibala. Ugibala precej časa najbolj o tem, kaj se godi za kulisami, ne toliko, kako misli Akcija svojo zamisel izvesti. Naravno! Za “puhlo sredino”, da se spet spomnimo Vinkovih besed, bi bilo to prenaporno možgansko delo. Poleg tega je bilo ustaljeno

“javno mnenje” — in baje po prejšnjih izkušnjah dobro utemeljeno — da je to “spet en prazen poskus”. Ne more uspeti! Drugi niso, tudi ta ne bo!

Toda “za kulisami” se je vršilo vztrajno in resno delo, dostikrat težko in zelo požrtvovalno, ki ga “javnost” ni opazila in ni mogla ceniti. Ob pregledovanju poročil v MISLIH ne moremo dobro slediti, kako se je polagoma vendar množilo število sodelavcev in darovalcev. Iz raznih opazk poročevalcev bi se dalo sklepati, da zelo počasi in s težavo. Javnost je polagoma sprejela dejstvo, da Akcija prireja zabave za dosego svojih ciljev in vabi, vabi. Ljudje so se dosti dobro počutili na njih, udeležba se je množila in zadnje čase lepo ustalila. Vendar so v veliki večini vzeli stvar tako, da so zabave že same sebi namen — naj bodo!

Tu pa tam se je javnost izredno pozanimala za Akcijo, če je prišlo kaj “izza kulis”, da se Akcija pri svojih sejah “skregajo”. Taka reč je zmerom zanimiva. Utrjuje mnenje in vero, da “ne bo nič”, potrjuje prepričanje, da je najbolje, če se “stran držiš.”

Če je na cvetno nedeljo kdo na to mislil kot udeleženec Tabora, je moral prav gotovo imeti drugačen občutek. Ako so tisti, ki se na sejah skregajo, zmogli narodu prirediti tako lep dan, pritegniti k sodelovanju toliko skupin mladine in odraslih, privabiti k udeležbi od skoraj dojenčkov do nosilcev sivih in belih las — žegen božji na tista “skreganja” na sejah! Še stepli naj bi se včasih, morda bi iz tega zrasla še lepša prireditev!

Prav tako žegen božji na tiste med nami, ki so vedno verjeli v “nič ne bo”, pa sta jih le radovednost in “firbec” prignala pogledat zadevo na cvetno nedeljo. Tudi taki morajo biti. Ne gre za to, da nekako povečajo “zmagoslavje” Akcije. Je pa prijetno doživeti in nova pobuda, ko gledajo okoli sebe in prav za prav nič ne rečejo, v očeh jim pa bereš: Glejte, glejte, nekaj pa le je in bo iz tega!

MISLI in njihov urednik

Vse od začetka, od Ovičaja preko bratov Brežnikov do vseh drugih, je urednik zase in za MISLI izjavljal: List vam je odprt za poročila, objave in vso propagando, kolikor hočete, urednik sam in list pa ostaneta v ozadju. Vseh pet let je ostalo pri tem. Odgovornost naj nosijo tisti, ki so Akcijo pričeli. Ko vedo, da ne stoji za njimi kakšna “ustanova” izven njih samih, jih bo čut odgovornosti toliko bolj gnal k resnemu delu. Poleg tega — kdo ve? — če nista tudi list in urednik prerada prisluhnila napovedim: “nič ne bo . . .” In si že naprej — umivala krempljce . . .

Naj bo že kakor koli, izkazalo se je, da tudi to ni bila napačna poteza. Uspehe so dosegli — sami! Pa še na to: žegen božji!

ČIGAVO JE MORJE OB SUHOZEMSKIH OBALAH?

Janez Primožič, Brisbane.

Zdi se mi potrebno, da se tudi v našem listu bliže pozanimamo za vprašanje, koliko in kakšno pravico ima kaka država do morja, ki sega do njene obale. Videli bomo, da je to jako zapletena zadeva, zlasti še za Avstralijo kot celoto, posebej pa za njene zvezne države, v našem primeru za Queensland. Upam, da bom s tem člankom vzbudil zanimanje bralcev. — Janez.

V POSLEDNJIH MESECIH SO AVSTRALSKI ČASOPISI, zlasti v Queenslandu, dvignili mnogo prahu ob novici, da so se v zalivu Carpentaria med Avstralijo in Novo Gvinejo in od tam navzdol ob obali Queenslanda začele pojavljati ladje raznih tujih držav — brez dovoljenja. Slišati je bilo, da so bile največ kitajske in japonske, vendar tudi ruske in drugih oddaljenih držav. Šlo je baže za nedolžno ribarjenje, toda — kdo ve? Lahko so bili vmes še drugi nameni. Naj že bo kakor koli, Avstralija je smatrala to plovbo v taki bližini za kršenje svoje oblasti. Res je, da se ladje niso ustavljale za daljšo dobo, prišle so in odšle, za njimi je pa ostalo negodovanje.

Na kakšno pravico se je Avstralija mogla sklicevati?

Mednarodni pravniki se že mnogo let trudijo — brez uspeha — da bi odstranili nesporazume med državami, do kam naj sega njihova oblast na morju ob njihovih obalah. Kako blizu sme priti tuja ladja brez posebnega dovoljenja, da ne bo kršila neodvisnosti te države?

V zračnem prometu so ustaljena pravila za ves svet, do katere višine smejo pluti letala preko tujih držav na lastno odgovornost, v pomorskem tega še ni. Združeni narodi so v letih 1958 in 1960 skušali take postavke napraviti, toda na zadnjem zasedanju se zaradi enega samega glasu niso mogli zediniti in je ostalo pri starem.

In kaj je tisto "staro"?

Osnovno načelo mednarodnega sporazuma o morski posesti držav velja, da ta oblast sega tri milje daleč v morje od najnižje točke oseke. Toda to je le teorija, ki v praksi izgubi pomen. Kako naj to velja na primer za Norveško, ki ima tako čudno razčlenjeno obalo in se njeni ozki fjordi zajedajo daleč v njeno zemljo. Kako naj se v takih okoliščinah izvaja pravilo o treh miljah?

Pred dobrimi 200 leti so se države ob Sredozemskem morju vsaj navidezno sporazumele, naj oblast do morja vsake države sega tako daleč, do kamor nese kanonska krogla. Morda je takrat to pomenilo tri milje. Ali so mislili na to, kako se bodo kanoni zboljševali in njihove krogle nesle dalje in dalje? Ta sporazum je seveda kmalu izgubil ves pomen. Moderne države ne merijo morja več po letčih kanonskih kroglih, a svojo oblast do njega skušajo čimbolj raztegniti. Čujejo se glasovi o 4 miljah, o 6, celo o 200 miljah. Toda kljub vsemu se vsaj 54 držav — med njimi Avstralija — drži nepisane postave, da sega pomorska oblast države 6 milj od obale. Če gre le za ribolov, se lahko navrže še 6 milj. Države, ki se ne prištevajo med onih 54, morajo imeti posebno pogodbo z vsako posebej, da se ne zapletejo v težave. Iz tega vidimo, kako je stvar zapletena in kako hitro lahko pride do neljubih mednarodnih sporov.

Vrnimo se k Avstraliji.

Zvezni parlament v Canberri je v lanskem novembru odločil, da tuje ladje ne smejo ribariti v območju 12 milj od avstralske obale, oziroma si morajo izposlovati dovoljenje. Toda Avstralija ni centralistično urejena država, ampak je resnična federacija. Vsaka njenih 6 držav ima svoje lastne postavke in te so večkrat zelo drugačne od zveznih. Imajo jih še iz časov, ko so bile le angleške kolonije. Čeprav je avstralska federacija stara že več ko 50 let, se državne vlade krčevito drže starih postav in se ob raznih prilikah nanje sklicujejo. Tako zlasti naša sončna "Kraljčina dežela" — Queensland.

Že v začetku sem omenil, da je tisto "ribarjenje" tujih ladij v zalivu Carpentaria razburilo predvsem živce queenslandskih vladnih predstavnikov. Tudi napram Canberri je tukajšnja vlada zavzela lastno stališče. Trdi namreč, da po njeni stari postavi oblast na morju sega preko vsega zaliva Carpentarije, vse tja do Nove Gvineje. Celotno po neki teoriji prav za prav pripada Queenslandu! Prav tako vsi otoki ob njeni obali na vse strani — niti NSW si naj ne skuša katerega prilastiti, čeprav je nekoč ves Queensland bil samo kolonija NSW. Ali pa v zadevi otoka Curtis nasproti Gladstonu! Pred nekaj leti ga je Canberra ponudila prebivalcem otoka Nauru, ko je šlo za njegovo neodvisnost in vprašanje bodočnosti. Če

bi se v teku let izkazalo, da Nauru ne bo več mogel rediti svojih ljudi, naj se preselijo na otok Curtis in si tam obnovijo svojo državnost, je ponudila Canberra. Brisbane v imenu Queenslanda je zavpil, da to ne sme biti, kdo bo gledal na lastni zemlji konkurenčno nezavisno državo . . .

Takih in podobnih navzkrižij med federalno vlado in državnimi je še več. Moralo bo poteči še precej časa, da se bodo stvari izgladile.

Če so taki zapletki možni v Avstraliji, ki je vsa njena zemlja ena sama država vsaj napram zunanjemu svetu, kako naj stvari tečejo gladko med državami, ki si niso prijateljske in druga dru-

gi tujke. Vsaka si skuša prilastiti kolikor mogoče veliko morja. Tu pa pogosto trčijo ob drugo načelo: odprta morja, oceani, so last splošnosti in vsakovrstne ladje lahko po mili volji plovejo po njih. Žal, ostane vprašanje: kje se začne "odprto morje", kje se neha lastnina raznih obmorskih držav?

In smo spet tam, kjer smo bili. Države odgovarjajo na vprašanje po svoje, svetovni izvedenci pa uvidevajo, da je tudi zanje to jako trd oreh, kdo ga bo strl? In tako je še vedno v veljavi — žal! — znani pregovor starih Rimljanov: Če hočeš imeti mir, oborožuj se!

SVETI JURIJ IN NJEGOVA SLOVENSKA ŽLAHTA

(Za sredo 23. aprila)

RAJNI DR. ANTON BREZNIK, eden največjih slovenskih jezikoslovcev, je napisal za mohorški koledar 1942 kratko obravnavo: Rodbinski priimki iz starih svetniških imen. Začenja jo tako: Marsikdo bi rad vedel, od kod so naši rodbinski priimki vzeti in kaj prav za prav pomenijo. Pri nekaterih imenih se dá to na prvi pogled spoznati (Kovač, Podbregar, Petrič), pri drugih se dá pomen teže določiti, pri nekaterih se pa sploh ne dá določiti, ker ne poznamo virov, iz katerih so vzeti.

Veliko rodbinskih priimkov je nastalo iz svetniških imen. Ti so zanimivi zaradi tega, ker nam kažejo, katere svetnike so Slovenci v najstarejši dobi častili. Prve naše cerkve so bile posvečene sledečim svetnikom: sv. Janezu Evangelistu, sv. Juriju, sv. Lenartu, sv. Lovrencu, sv. Mihaelu, sv. Nikolaju, sv. Ožboltu, sv. Petru in Pavlu, sv. Rupertu, sv. Štefanu . . . Ta imena so ohranili naši priimki. Ljudstvo je dalo svetniškim imenom tako obliko, kakor da so slovenska. Tuje, navadno dolgo ime svetnika, je bilo za domačo rabo preokorno, zato so ga v domači govorici okrajšali. Včasih so ohranili zadnji del imena: Valentin — Tine, navadno pa so sprejeli prvi del: Bolc — iz Bolantin in to iz Valentin.

Nato Breznik našteva precej dolgo vrsto priimkov, ki izhajajo iz imena kakega svetnika. Najdelj se pomudi pri sv. Juriju in našteva priimke, ki bi človek komaj mislil, da so v žlahti z imenom Jurij. Te si bomo tukaj v gledali. Poprej pa še pripomnimo, da bi bilo tudi mikavno poizvedeti, kako je naš Jurij nastal iz latinskega Georgius. Verjetno je to že kje razloženo, Breznik pa vsaj na tem mestu tega ne jemlje v poštev. Začenja kar z Jurijem:

Jeré iz Juré, to pa iz Jurij; priimki iz tega imena so zelo številni; priimki z -u- v osnovi so iz oblik, ki so imele dolg poudarek na debelskem -u-; v oblikah z -e- (poglasnik) so iz oblik z nepoudarjenim -u-. Tako imamo priimek Jurak (v Kozjem in Novem mestu). Jurani so v Žihpolju, na Kranjskem so Jerani, ki so se pa 16. veku še pisali Juran. Pri Sv. Antonu v Slovenskih goricah so Juranci, v Ljutomeru in Veržeju Jurinci, drugod Jurce in Jurmani, marsikje Jurše in Jurši, pa seveda ni redko ime Juršič, ki se lahko spremeni v Jeršič. Juršič pa menda ne prehaja v Jeršič. Tudi Juriševič ostaja tak.

Priimek Jerala je nastal iz Jurala, ta pa iz Juralja, kot se je nekdaj pisalo, pa tudi Juraila ali Juralia. To ime je pristno slovensko, čeprav v starih knjigah po tuje zapisano. Dalje: Jeralič se najde v Stopičah, Jeranko okoli Rogatca, oboje je seveda nastalo iz Juraliča in Juranka. Jeraša je znan v Škofji loki, Jeretič v Gorici, potem so še: Jeretina, Jeriha, Jerin, Jerina, Jerine, Jeriša, Jeršan, Jerše (pa tudi Jurše), Jeršinovec, Jerjan, Jeraj itd.

Sv. Jurij je dal svoje ime tudi slovenskim vasem in seveda posameznim hišam, kakor se jim pravi "po domače".

Pri Hrvatih je ostala stara oblika nespremenjena, zato so tam priimki: Jure, Jurica, Jurin, Jurina, Juriša, Jurišič, Jurša, Juršič. — **Toliko iz Breznika.**

Za konec bi bilo čedno, če bi se napisala tu tudi kakšna vrstica o sv. Juriju samem. Zakaj pa ne? Pa res ne več, samo vrstica. Zgodovina ve o njem toliko: Bil je doma iz Kapadocije, služil je v rimski vojski kot častnik, pretrpel je mučeniško smrt kot kristjan pod cesarjem Dioklecijanom. Veliko več kot zgodovina ve o njem — legenda . . . Zato ni čudno, da ga je Cerkev že skoraj črtala v koledarju. Ker pa "skoraj" še ni nikoli zajca ujel, je Jurij še ostal med svetniki v koledarju in — prav je tako.

KOTIČEK NAŠIH MALIH

Povest o Miklovi Zali

V starih časih so Turki prihajali ropat v slovenske kraje. Pobili so mnogo ljudi, oropali gradova in cerkve ter odpeljali veliko fantov in deklet v sužnost s seboj v Turčijo. Dečke so vzgojili za vojake in jih imenovali janičarji.

Da bi ljudje vedeli, kdaj so se Turki spet bližali, so bile narejene po hribih velike grmade iz drevesnih vej in hlodov. Ko je bila nevarnost blizu, so jih čuvaji zažigali. Ljudje so zagledali ogenj, pa so se zatekli v obzidano cerkev, grad ali gozd. Preko obzidja so vlivali na Turke vrelo smolo ali vodo, pa tudi metali nanje debelo kamenje. Ako jim je zmanjkalo hrane, so se morali Turkom podati. To je bilo jako hudo.

Še danes je na Slovenskem več cerkva in gradov, ki imajo nekaj zidu okoli sebe iz tistih časov, čeprav je minilo od takrat že več sto let.

Danes seveda Turki ne prihajajo več ropat na Slovensko. Ostalo je pa med ljudmi mnogo povesti iz časov turških navalov. Eno najbolj znanih je napisal profesor Jakob Sket — povest o Miklovi Zali.

Zala je bila doma na Koroškem. To je dežela, ki danes spada v Avstrijo. Na dan Zaline poroke z Mirkom, so Turki zopet pridrli na Koroško. Starčki in otroci so zbežali v skrivališče, možje in tudi žene so se skušali braniti in Turke zapoditi nazaj. Verjetno bi to tudi naredili, če ne bi bila hudobna Almira pokazala Turkom skriven vhod

med ljudi v zaklonišču. Turkom je naročila, naj gotovo ugrabijo Zalo. Almira je namreč hotela imeti Mirka za moža.

Res se je Turkom posrečilo, da so ugrabili Zalo in jo odpeljali. Dobili so tudi veliko drugih ljudi in vse vzeli s seboj v Turčijo in naredili iz njih sužnje.

Zalika je bila v Turčiji sedem let. Veliko je trpela. Nazadnje je našla tam strica, ki ji je pomagal pobegniti. Na dolgi poti nazaj v domovino je stric umrl, Zalika se je pa srečno vrnila in spet našla svojega Mirka.

Če boste šli kdaj na Koroško, boste lahko videli domačijo, kjer sta živel Zalika in Mirko.

Pozdravljata Anica in Draga.

Kotička je vesela

Dragi Kotičkarji: — Spet sem se odločila, da se oglasim. Letos hodim v Form 2, to je "Scholarship year." Upam, da ga bom tudi jaz letos dobila. Seveda se bom morala pošteno potruditi in učiti. Kako imate drugi radi svojo šolo? Moja učiteljica je zelo stroga in to je dobro za nas. Z veseljem sem opazila, da se je naš Kotiček spet bolj oživil. To je zasluga gospodičen Anice in Drage, ker nočeta pustiti, da bi Kotiček umrl. Lepo sta nam začeli opisovati lepote naše domovine Slovenije. Drugega zanimivega ne vem za danes, lepo pozdravljam vse in želi mlepih uspehov v tem šolskem letu. — **Elizabeta Martin**, Tallaroo, VIC.

O Ajdovščini veliko ve

Dragi Kotičkarji: — V prejšnjem mesecu sta Anica in Draga nas vprašali, če kdo pozna ime Ajdovščina. Jaz to ime malo poznam, ker mi je mama že večkrat pripovedovala o tem mestu. Zato, ker je tam rojstni kraj mame in ata. Obljubila sta, da bomo šli enkrat tja na obisk. Rada bi poznala staro mamo, tata in vse sorodnike. Mama je povedala, da je nedaleč od Ajdovščine izvir Hubelj, ki daje pitno vodo za vse ljudi tam. Mama pravi, če bi bilo samo malo tiste dobre vode v Avstraliji, ne bi nikoli kupila "soft drink" Pa še druge znamenitosti so tam. Nekdanji rimski tabor, ki je imel več stolpov. Samo eden je še ostal za spomin na tiste čase. Tudi rimski zid je še danes viden. V cerkvi so zgodovinski spomini iz starih časov. Vse to mi je povedala mama. Lep pozdrav vsem Kotičkarjem! — **Mirjam Bavčar**, Fairfield, NSW.

O Celju in Celovcu str. 103

Marcela Bole, Melbourne

Dragi otroci: — Tudi jaz rada berem, kar najdem v vašem Kotičku. Ko berem, mislim na pogovor: Kar se je Janezek naučil, to Janez zna. Mlada leta, zlata leta! Jaz še danes znam na pamet deklamacijo, ki sem jo recitirala v Tomaju leta 1923. Ugajala je mladim in starim in smeja je bilo dosti. Vidite, dragi otroci, še po 46 letih imam v spominu vse besede, čeprav nisem nikoli videla deklamacije v knjigi ali zvedela, kdo jo se sestavil.

Da, ko sem bila otrok, se je bilo lahko učiti. Zdaj pa je moja glava vsa drugačna. Slišim angleško besedo desetkrat, dvajsetkrat, pa je še ne morem obdržati v spominu. Moji vnuki me učijo, kako se besede izgovarjajo, pa je le malo uspeha.

Zato bi rada otrokom v Kotičku rekla in zapisala: Učite se pridno, dokler je čas. Napolnite z znanjem svoje mlade glave, da boste lahko vse življenje srebali iz njih kakor vodo iz studenca. To vam svetujem po svoji izkušnji. Treba je dobre volje, imejte je zvrhano mero! — Ona deklamacija je taka:

Muhasti deklamator

Ko zjutraj pozno spat gremo,
zvečer pa zgodaj vstanemo,
reči prečudne zro ušesa,
strmeč poslušajo očesa:
po zraku pujski pojejo,
tam v hlevu ptički krulijo.
Najlepši vonj puhti kopriva,
pod piščeta se koklja skriva.
Pastirja žene ovca past,
denar pa gre tatove krast.

Možje so, čuj, v otroškem vrtu,
otroci pa so vsi zaprti,
ker v šoli mirno vsi so stali
in vse naloge preveč znali.
Teliček dekli dá sená,
napajat hlapca vol pelja.

Napreže kmeta konj v oralo,
bo danes ga proso vsejalo.
Pik pok bo snopje v cepce bilo,
mlatiče urno omlatilo.
Potem pa v žito mlin neso,
da zmelje mlinarja drobno.
Če bela moka peka speče,
ne more biti večje sreče.
In kruhek prime mater v roke
rekoč: Na, snej mi te otroke!

Tako je bilo in bo spet
povsod, kjer je narobe svet.

ŠE ENO PISMO KOTIČKARJEM

Joža Maček, Canberra

Dragi otroci: —

Vi ne itate Kotičkovega strička v Ameriški domovini, ki se pogovarja s slovenskimi Kotičkarji v Ameriki. Jaz ga včasih čitam. On je v resnici pisatelj Karel Mauser, pa nalašč skriva svoje ime.

Večkrat pripoveduje otrokom kaj iz kraja, kjer sem jaz doma. To je vas Podbrezje na Gorenjskem in njen prelepi grič Tabor s cerkvijo na vrhu. Nisem pa bral, da bi bil Karel Mauser kaj napisal o žegnanju ognja na velikonočno soboto. Omenil je pa že večkrat, da smo imeli župnika Vaclava, ki je bil po rodu Čeh, pri nas je pa vodil faro nad 30 let.

Jaz sem temu župniku služil maše kot ministrant dobrih pet let. Joj, koliko prijaznih spominov bi lahko napisal iz tistih časov, pa naj bo samo malo o ognju na veliko soboto. Boste videli, kako vse drugače je bilo na svetu v tistih časih, v Avstraliji kar ne more biti tako. V domovini je morda še.

Ker je bilo za blagoslov ognja treba imeti drva, smo jih pobiči začeli znašati skupaj že nekaj dni prej. Najprej smo pobrali na pokopališču nerabne lesene križe, ki so ostali tam nalašč za nas. Teh ni bilo dovolj, morali smo po les v drvarnice. Župnikova drvarnica je bila prva. Toda grmada z drvni je morala biti visoka, obrali smo tudi domače drvarnice in po vrhu sosedove. Tu ni bilo vedno varno, ker so nam nagajali starejši fantje in nas podili proč. Nazadnje je bil kup drv na veliki petek zvečer vendar lepo pripravljen.

Na veliko soboto zgodaj je mežnar podkuril ogenj in zagorel je kres. Do sedme ure je že razpadel v živo žerjavico. Iz cerkve je prišel župnik Vaclav, zmolil z nami angelovo čiščenje in žerjavico blagoslovil. Ko se je župnik umaknil, zdaj bi morali vi videti! Padli smo po žerjavici in jo grebli v posode. Oblak dima se je dvignil nad pogoriščem in mi smo bili kmalu črni kot pravi zamorci. Potem smo odhiteli z blagoslovljenim ognjem v domove po vasi, kamor je bil kdo namenjen. To se pravi v hiše, ki niso imele tako majhnih dečkov, kot smo bili mi. Le mi smo imeli pravico raznašati sveti ogenj. Pa zastoj naše delo ni smelo biti. Gospodinje so nam poplačale trud s kakšnim pirhom ali klobaso, včasih pa tudi z velikonočnim kolačkom. Vi ne veste, otroci, kako je bilo takrat lepo.

NARODNA PRIPOVEDKA O JAKOBU KOVAČU

Poslal Ivan Štrucelj

Slikal Evgen Brajdott

IV.

Ko so tako ležali, pride Jakobu v glavo dobra misel. Takoj jo pove sopotnikom:

"Jure, splezaj na to visoko jelko in dobro na vse strani poglej, morda boš zagledal kje kakšno luč."

Jure je bil v hipu na vrhu jelke in je povedal navzdol, da res vidi luč. Kako daleč približno, ga vpraša Marko. Bo do tja za kake tri ure hoda, s premislekom odgovarja Jure.

Odpravili so se in zavili nemudoma v tisto smer. Pot je bila po temi in skozi gozd nenavadno težka. Po dobrih treh urah so le prišli do zaželenega cilja. Pred seboj so imeli mogočen grad, ki je bil ves razsvetljen, da so mu okna žarela. Opazno so se mu bližali, vsak je stiskal v roki svoje orožje. Zelo se začudijo, ko v gradu ne najdejo žive duše. Ničesar se jim ni bilo bati, vrata so tudi na stežaj odprta, kar brez strahu vstopijo.

Nekoliko plaho vendar stopajo od sobe do sobe in si ogledujejo razno orožje, ki je bilo tu pa tam nekopičeno, shrambe za živila in vsakovrstne umetnine, ki so jih bile sobe polne. Človeka pa nikjer, ne živega ne mrtvega. Nasprol pridejo do jedilnice, ki je bila bogato opremljena z jedili in dragocenim posodjem. Lačni in trudni, kakor so bili,

sedejo k mizi in se naužijejo ob pojedini, kakoršne še niso imeli. Ležejo spat na čudovito mehka ležišča in gladko prespijo ves tisti dan in noč, ki je prišla za njim.

AKCIJA ZA DOM

ZA TA MESEC pa najprej najlepša hvala vsem, ki ste kakor koli pripomogli k lepemu uspehu Prešernovega TABORA na cvetno nedeljo. Sami veste, da ne morem v tisk z naštevanjem imen, bilo bi jih odločno preveč. Torej še enkrat vsem in vsakemu posebej: Iskrena hvala!

Lahko pa zapišem to: Ako bo ostalo in še kaj napredovalo zanimanje za Slovenski dom in vse,

kar je z njim v zvezi — ako bo tako, kot se je pokazalo ono nedeljo, nam res ne bo težko zgraditi Dom in doseči cilj. Splošno zanimanje nam je dalo veliko pobudo za nadaljnje delo.

V naslednjih vrsticah naj podam poročilo o nadaljnjih darovih in o dohodkih od prireditve.

DAROV. — Po \$ 10: J. Plesničar, A. Persič, F. Klemenc, K. Sutton, I. Klobasa, H. Stankovič, S. Zust;

\$ 7: R. Hrvatin;

\$ 6: K. Zaccaria, Š. Vuk;

\$ 5: P. Barba, I. Mavrič, J. Gregorič, F. Mikolletič, J. Debevec, F. Plohl, T. Klinar;

\$ 4: J. Stromajer; \$ 2: J. Dekleva, M. Cernec;

\$ 1: A. Fabjančič.

PRIREDITVE: Pustovanje \$ 35.02

Jožefovanje \$ 93.47

Tabor \$ 387.39

Vinko Ovičaj, blagajnik

Misli, April, 1969

ČLANEK V "DRUŽINI":

ČLOVEK — POLOVIČKA

(Poslano)

P. urednik! Zdi se mi, da bi bilo včasih dobro dejati v MISLI kak članek iz DRUŽINE. Pošiljam enega iz lanskega leta. Zdi se mi zelo primeren za velikonočni čas. Marsikaj je greh, kar se nam ne zdi, marsikaj pa ni greh, kar imamo mi za greh. — Tinka.

POŠTENO OPRAVLJANJE DELA je nedvomno ena od bistvenih sestavin krščanske morale. Brez citatov in sklicevanja na avtoriteto lahko zatrdim, da je malomarno, neodgovorno ali celo nepošteno opravljanje poklicnih dolžnosti prav tako nenravno, kot greh iz "privatne" sfere. Ne morem si kaj, da ne bi grenko ugotovil, kako se povsod po svetu, pa tudi pri nas, razširja čudna delitev dobrih in zlih dejanj.

Tatvino bomo vsi obsodili, za takega grešnika ne bomo našli dobre besede. Če pa zvemo, da je nekdo zaslužil milijon ali dva tako, da je zaračunal več ur kot jih je resnično opravil, ali da je zaračunal material, ki ga je uporabil, previsoko, napravimo priznansljivo sodbo: glej, glej, ta pa zna in se znajde! In kar je res hudo, mnogi ljudje takega početja nimajo za moralni prekršek.

Tu imam v mislih zidarskega mojstra, ki ga vidim vsako nedeljo pri maši in večkrat pri obhajilu. Ko se bliža spovednici, se nehote vprašam, ali

bo povedal, da je ta teden računal svojemu sosedu, ki gradi hišo, nekaj sto opek, ki jih sosed ne bo nikoli videl; ali bo povedal, da je v njegovih betonskih ploščah skoraj za polovico manj železa kot je napisano v računu? Prepričan sem, da tega moj spoštovani mojster nima za greh — "kšeft je kšeft", pravi, maša je pa maša.

Torej lahko govorimo kar o dvojnem vrednotenju naših dejanj. Grdobije, ki nosijo plašč službenega udejstvovanja, ločujemo od malih "privatnih" grehov. Zato je včasih kar smešno, kako nekdo viha nos nad grešnikom, ki mu slučajno uide neprimerna beseda. Pobožno zavije oči proti nebu in si misli — vidiš, Gospod, jaz pa nisem grešnik, ne kolnem! Taisti poštenjak pa guli svoje stranke z računi, nad katerimi bi dosti bolj upravičeno zavijal oči.

Če zahteva delo celega moža, potem je prav za prav tudi celo zrcalo naše morale in poštenosti. Morda še bolj kot naše zakmašno življenje in vedenje. V službah in na delu prebijemo skoraj polovico svojega časa in če smo nepošteni tam, je res hudo dvomljivo, ali je naša druga polovica tako poštena.

Vsak pošten človek mora biti CEL — njegov službeni in privatni "jaz" nista dve različni osebi.

Ko bomo spoznali, da je malomarno in nemoralno opravljanje dolžnosti prav tako vredno obsodjanja kot "privatni" grehi, bomo lahko rekli, da smo celi ljudje. Saj ČLOVEK-POLOVIČKA ne vzbuja spoštovanja, žalostno pa je, da kljub temu najde mnogo posnemavcev. — Dr. PETER VIDOVIČ.

SLOVENSKO DRUŠTVO SYDNEY — AKCIJA ZA DOM

prijazno vabi na:

VINSKO TRGATEV

v soboto 26. aprila 7:30 zvečer

PARISH HALL, SMITHFIELD
(Justin & Neville Sts.)

Na veselo svidenje, kliče ODBOR

MATERINSKO PROSLAVO

v soboto 10. maja 7:30 zvečer

MASONIC HALL, GUILDFORD

Nastopi šolskih otrok

Po programu družabni večer s plesom

Z Vseh Vetrov

DUNAJSKI ŠKOF — SLOVENEK. Ne danes in verjetno tudi jutri ne, nekoč je pa bilo res. Na to je opozorila DRUŽINA v Ljubljani o priliki, ko je nedavno dunajska nadškofija praznovala 500letnico obstoja. Ustanovljena je bila 1469, toda iz posebnih razlogov ji niso dali rednega škofa, ampak samo upravitelja. To je trajalo vse do leta 1480. Tedaj šele je škofija dobila prvega rednega škofa in ta je bil Ljubljčan, Slovenec, Jurij Slatkonja. Preden je postal škof, je bil na dvoru cesarja Maksimilijana I. učitelj petja, zborovodja in skladatelj. Prišteval se je sploh k najbolj izobraženim ljudem svojega časa. Umrli je leta 1522.

KARDINAL KÖNIG je danes za nadškofa na Dunaju in je nekako tako ali še bolj veljaven mož, kot je bil nekoč Slatkonja. List DRUŽINA pove o njem: "Kardinal König je v kardinalskem zboru in med škofi po svetu znan kot zelo napreden, učen in spreten." — To drži. Nato pa DRUŽINA piše: "Večkrat so že omenjali, da bi mogel postati celo bodoči papež". — To je pa nerodno povedano. B o d o č i papež je lahko že zdaj, ni mu treba šele "postati". Postane pa lahko papež in bo res postal, če ga bodo izvolili.

GORNJE JADRANSKO MORJE, nekako nad črto od izliva Pada v morje do Rovinja v Istri, ni nikjer globlje od 39 metrov. Italijanski inženir Rinaldi je zamislil načrt, da bi ta del Jadrana zagradili in napravili veliko jezero. Veliko italijanskih rek in naša Soča bi se izlivalo v jezero in kmalu bi v njem sladka voda spodrinila slano, morsko. Inženir našteva koristi, ki bi iz tega zrasle Trstu, Benetkam in drugim obalnim mestom. Ladje bi vseeno plule do njih, ker bi napravili zanje posebne kanale. Veliko obale na italijanski strani in okoli Trsta bi izsušili in napravili plodno zemljo. Saj globina malokje presega 10 metrov. Po tem načrtu bi nekoč ne bilo več — Tržaškega zaliva.

KOSOVO-METOHIA V JUGOSLAVIJI, skrajšano "Kosmet", je sicer del republike Srbije, vendar avtonoma pokrajina v sklopu republik. Njena prostornina je približno enaka stari "Kranjski" v Sloveniji, prebivalcev ima pa poldrug milijon, jezikovno in narodnoostno neenotnih. Največ je Albancev ali Šiptarjev: 800.000. Srbov je skoraj trikrat manj, vendar skušajo povsod imeti prvo besedo. Ko oje bil še na vladni Rankovič, so ne Albanci imeli za močno preganjano manjšino Jugoslavije. Po njegovem pad-

cu so se razmere zboljšale, prišlo je priznanje enakopravnosti albanščine z drugimi jeziki v Jugoslaviji in podobno. Kljub temu je prišlo pred meseci do znanih demonstracij v Prištini, ki so jih oblasti s silo zadušile. Napetost traja dolje in Belgrad si beli glavo, kako rešiti manjšinsko vprašanje Albancev v Kosmetu.

TITOV ŽIVLJENJEPIS, ki ga je napisal leta 1952 Vladimir Dedier in je z njim vzbudil toliko zanimanja po širnem svetu, ni več veljaven. Spada že med staro šaro, ker je zastarel in vsaj deloma nezgodovinski. Tako sodi Tito sam in z njim njegovi častilci ožjega kroga. Zato je bilo treba napisati nov življenjepis, ki bo v okvirju zgodovinskih sprememb marsikaj v Titovem življenju drugače ocenil. Delo je prevzel že pred mnogimi meseci poseben odbor zgodovinarjev pod vodstvom nekega Vilka Vinterhalterja, ki je bil nekoč zvezni sekretar za propagando. Pričakuje se, da bo življenjepis je: "JAZ, TITO". O vsem tem je poročal rimski je: "JAZ, TITO". O vsem te mje poročal rimski tednik Espresso Colore. (Glas. K.A.)

V VENEZUELI v Južni Ameriki je po vsedržavnih volitvah dne 11. marca prevzel vladne vaje ti predsednik dr. Rafael Caldera, kandidat krščanske demokratske stranke. Zgodilo se je prvič, da je ta stranka zmagala nad drugimi, ki jih je bilo nič manj kot 52. Zanimivo je tudi to, da so se stranke ločevale po — barvah, ne morda po kakšnih besednih geslih. Kako so spravili skupaj toliko barvnih odtentov, da so mogli označiti vsako stranko posebej, je težko razumeti. Ni čudno, da dolgo dolgo niso mogli prešteti glasov in ugotoviti, kdo je zmagal. Venezuela je druga država v Južni Ameriki, ki je dobila za predsednika krščanskega demokrata. Prva je Čile, ki ji načeljuje predsednik Frei. Rafael Caldera se je s svojo stranko 21 let trudil za uspeh, končno ga je dosegel. Velja za jako dobrega človeka, ki tudi v politiki ne išče drugega kot blagor domovine. Čas bo pokazal, kako mu bo uspelo. Vsekakor Venezuela nujno potrebuje zelo večje roke pri svojem krmilu. Za svoje ministre je Caldera izbral po večini strokovne izvedence ne glede na njihovo strankarsko pripadnost.

ZAHOĐNA NEMČIJA si je v vročih berlinških volitvah izbrala za državnega predsednika socialnega demokrata Gustava Heinemanna. Dobil je samo 6 glasov več kot kandidat krščanskih demokratov Schroeder. Heinemann je bil svoj čas tudi

sam krščanski demokrat, pa je izstopil iz stranke še pod dr. Adenauerjem, ko je ta začel z novo obožljivostjo zvezne republike. Heidemann se še zdaj poteguje za izstop Zahodne Nemčije iz organizacije NATO, Vzhodne Nemčije pa iz varšavskega pakta, češ da je samo tako mogoča ponovna unija med obema Nemčijama. To njegovo stališče ne ugaja vsem političnim glavam Zahodne Nemčije, še manj pa seveda onim na Vzhodu.

V PRAGI JE LIST "KATOLIČKE NOVINY"

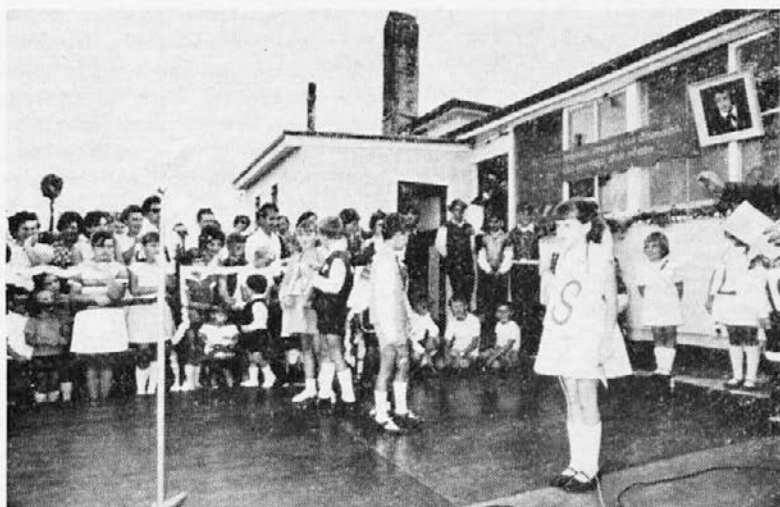
objavil pismo 51 ondotnih zdravnikov, ki so ga naslovili na ministra za zdravje. Povzljajo ga, naj prekliče zakon, ki dovoljuje zelo na široko splave, "prekinitev nosečnosti." Pritožujejo se, da jih sedanji tozadevni zakoni silijo, da postanejo morilci. Dobro se zavedajo, da je vsak namerni splav toliko kot umor. Izražajo tudi začudenje, zakaj naj bi se prav v teh časih pospeševali splavi in uničevalo obetajoče življenje, ko na drugi strani zdravniki na široko rešujejo dvomljivo življenje odraslih in starih z raznimi presaditvami organov. Saj v najboljšem primeru ne morejo drugega kot podaljšati življenje za nekaj let . . .

ZELO HUDOBNEGA KOMISARJA so imeli pri tisti policiji, kjer se je to-le zgodilo. Pritekel je na policijo mož in v eni sapi zaprosil: Moja žena je izginila, sam je ne morem najti. Prosim, poiščite mi jo! Komisar je obljubil, da bodo vse storili, kar bo mogoče, samo njeno fotografijo bi bilo treba imeti, da bodo vedeli, kakšna je. Mož je segel v žep in izročil sliko pobegle žene. Komisar nekaj časa ogleduje fotografijo, potem pa nedolžno vpraša: Pa zakaj hočete ženo nazaj?

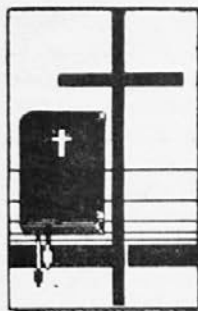
CHARLES DE GAULLE je zelo preprosto rešil vprašanje, kdo bo njegov naslednik. Ko so bili pri njem tuji časniški poročevalci, ga je eden od njih vprašal: Kaj bo s Francijo, ko vas več ne bo? De Gaulle ni nič pomišljal, kar brž je odgovoril: Vse bo dobro z njo, samo takoj mora najti drugega de Gulla. — Tisti, ki je dobil ta odgovor, je pozneje pravil: Prav dobro sem bral v njegovem odgovoru skrito misel: žal, ne bo ga našla . . .

KAJ JE TOLERANTNOST — strpljivost — je ameriški komentator razložil tako: Ameriška poštarna uprava je za pretekli božič izdala lepe znamke s sliko Marijinega oznanjenja od slavnega slikarja Van Eycka. Oglasil se je "Judovski kongres" in krepko protestiral: take znamke nočemo! Neki "judovski vernik", tako se je podpisal, je pa poslal v New York Times pismo: Dragi rojaki! Tisti, ki nočete rabiti božične znamke, vedite, da na vseh poštah uradih lahko kupite drugačnih, kolikor hočete. — To pismo je zgled tolerantnosti, je zaključil komentator.

NA OBISKU PRI DE GAULLU je bil Mika Špiljak, predsednik izvršnega zveznega odbora v Belgradu. Pri slavnostnem kosilu sta si medsebojno požgala lepo merico kadila. Utrjevala sta vezi Francije in Jugoslavije. Najbolj otipljiv dogovor med njima je bil, da bodo ukinjene vize na obe strani za kratkoročne obiske iz ene državo v drugo. Špiljak je pa napovedal, da bodo v Jugoslaviji posvečali večjo pozornost učenju francoščine.

Prizor s Prešernovega tabora, Sydney. Nastopi otrok

Iz Slovenske Duhovniške Pisarne N.S.W.

66 Gordon St., Paddington, N.S.W. 2021

Tel. za p. Valerijana: 31-3655

Službe božje

Nedelja 20. aprila (tretja v mesecu):

Leichhardt (sv. Jožef, Roseby & Thornley St.) ob 10:30

CANBERRA (Braddon ob 6. zvečer)

Nedelja 27. aprila (četrt):

Sydney (St. Patrick) ob 10:30

Villawood (Gurney Rd.) ob 10:15

Nedelja 4. maja (prva):

Blacktown (stara cerkev): ob 10:30

Croydon Park (sv. Janez) ob 10:30

Nedelja 11. maja (druga):

Sydney (St. Patrick) ob 10:30

WOLLONGONG (St. Francis H.) ob 4.45.

**Četrtek 15. maja VNEBOHOD, ZAPOVEDAN
PRAZNIK:**

Sydney (St. Patrick) ob 8. zvečer

MOLITEV ZA DOMOVINO — SPREMEMBA

Krožek Slomšek-Baraga bo začel s tem mesecem (aprilom) opravljati molitve za domovino vsako četrto nedeljo v mesecu pri sv. Patricku, Sydney, takoj po slovenski službi božji.

Vzrok je ta, da se je več udeležencev pri teh molitvah odselilo in jim je težko prihajati v Paddington in tako napraviti posebno pot.

Torej lepo vabljeni k molitvi za domovino v nedeljo 27. aprila po maši pri sv. Patricku!

GOSPODOV VNEBOHOD

(Zapovedan praznik 15. maja)

Tedaj so ti, ki so se sešli, Jezusa vpraševali: Gospod, ali boš v tem času obnovil Izraelovo kraljestvo?

Rekel jim je: "Ne gre vam, da bi vedeli čase ali prilike, ki jih je Oče pridržal svoji oblasti. Prejeli pa boste moč Sv. Duha, ki pride v vas, in pričre mi boste v Jeruzalemu in po vsej Judeji in Samariji in do kraja sveta."

Ko je to izrekel, se je vpricho njih vzdignil in oblak ga jim je vzel izpred oči. In ko so ob njegovem odhodu gledali v nebo, sta stala pri njih dva moža v belih oblačilih, ki sta tudi rekla:

"Galilejci, kaj stojite in gledate v nebo? Ta Jezus, ki je bil vzet od vas v nebo, bo tako prišel, kakor ste ga videli iti v nebo."

(Gornje vrstice so iz knjige nove zaveze: Apostolska dela.)

NAPOVEDI SO SE IZPOLNILE

Najbolj bistvena za krščanstvo je "Jezusova skrivnost". To se pravi, da je po Jezusu Bog sam stopil v človeško zgodovino in ji nakazal pot v pravo smer.

Bili so drugi ustanovitelji velikih verstev — Buda, Konfucij, Mohamed — nobeden od njih ni o sebi trdil kaj takega, kot je trdil o sebi Kristus. Nobeden ni rekel, da je bil napovedan skozi dolga tisočletja in da je bila na njegov prihod usmerjena vsa človeška zgodovina.

Kristus je pa trdil prav to. Skliceval se je na zgodovino izraelskega naroda, v katero je Bog sam posegal z raznimi dogodki in napovedmi o prihodu nekoga, ki se mu bo reklo: Mesija — Odrešenik.

V nazaretski shodnici je nekoč vzkliknil, ko je poprej prebral napoved preroka Izaija: Danes je to pisanje pred vami izpolnjeno! — Z drugo besedo: Jaz sem napovedani Mesija!

Najbolj odločilno pa je Kristusovo vstajenje od mrtvih, ki ga je obenem s trpljenjem napovedal Kristus sam. To naj bi bilo tisto kar najbolj jasno "znamenje", ki so ga judovski pismouki zahtevali za dokaz, da je res Kristus napovedani Mesija in ima oblast učiti nov nauk.

Šele Kristusovo poveljano Vstajenje je apostole napravilo za neustrašene oznanjevalce "veselega oznanila" o odrešenju. Niso se bali ne preganjanja ne trpljenja ne smrti za ta nauk.

Sv. Peter je zapisal: "Nismo se oprijeli izmišljenih bajk, ko smo vam oznanili moč in prihod Gospoda našega Jezusa Kristusa, ampak smo na lastne oči videli njegovo veličino." (1 Pter. 1,16.)

Misli, April, 1969

DAROV ZA SESTRSKO HIŠO IN CERKEV

Pokazalo se je, da večina rojakov odobrava kup cerkve in hiše v Merrylands: To se vidi iz lepih darov, ki so odgovor na mojo prošnjo.

Med tem je bila kupčija pravno sklenjena in cerkev in hiša sta naši! Cerkev bodo prezbitrijanci nekaj mesecev, največ pa do konca leta, še uporabljali. Hiša je že v naši posesti in jo bomo po velikonočnih praznikih začeli popravljati. PROSIMO PROSTOVOLJCEV ZA POPRAVILA!

Do 31. marca sem prejel naslednje darove, ki jih objavljam v hvaležno priznanje in ostalim v posnemanje:

\$300: neimenovan; \$200 neimenovan preko "MISLI"; \$100: neimenovan;

\$30.00: Sandi Gomboe in Jurij Tomažič; \$25: družina Simenčič; \$10: Toni & Anica Konda, Adolf Peršič, Jakob Robar, Alojz Schiffler, Bernard Sever, Boris Topolovec, Janez Verbek; \$5: Terezija Hrast, Danila Pirjevec, Ivan Slavec; \$3: Anton Laznik, Rudi Simonetič; \$2: Peter Bizjan, Justina Costa, Anton Fabjančič, Alojz Filipič, Vinko Joželj, Norma Kogovšek, Albin Podgornik, Jelica Purrič, Marijan Vidrih, Branko Cvetković; \$1: Janez Flisar, Ivan Frank, Slavko Hrast, Martin, Mici, Marko in Andrej Konda.

Vsem dobrotnikom iskren Bog plačaj! Zopet bo sv. maša opravljena zanje; sestre v Melbournu bodo spet molile pred Najsvetejšim za vse dobrotnike. — P. Valerijan.

IZ MATIČNIH KNJIG N.S.W.

K r s t i

Dalibor Dan Tončič, Alexandria. Oče Ivan, mati Desanka r. Kopren. Botrovala sta Štefan in Ana Kolenko — 10. 8. 1968.

Martin Danev, Hildale. Oče Franc, mati Magdalena r. Azzopardi. Botrovala Emanuel Azzopardi in Bruna Favari — 4.1.1969.

John Paul Kajfež, Blacktown. Oče Andrej, mati Nancy r. Bilič. Botrovala Milton in Marija Sweeney — 6.1.1969.

Vincenc Anton Ovičaj, Bankstown. Oče Vinko, mati Marija r. Mrak. Botrovala Janez in Marija Vindiš — 19.1.1969.

Anica Suzana Narobe, Croydon Park. Oče Franc, mati Anica r. Čerman. Botrovala Janez in Albina Kern — 2.2.1969.

Diana Tanja Vojska, Burwood. Oče Florijan, mati Kristina r. Jug. Botra: Milan Lalič in Anica Vojska, zastopana po Mariji Lalič — 2.2.1969.

Ana Marija Nusdorfer, Camperdown. Oče Franc, mati Rudolfa r. Kovač. Botrovala Alojzij Knaus in Ana Lutman — 2.2.1969.

Jožica Črnčec, Newtown. Oče Jože, mati Erna r. Črnčec. Botrovala je Regina Prosič — 15.2.1969.

Helena Bratina, Georges Hall. Oče Alojz, mati Hermina r. Kompara. Botrovala Janko Bavčar in Milka Mihalj — 23.2.1969.

Peter Robert Hrastnik, Burwood. Oče Jože, mati Jožica r. Ramšak. Botrovala Matija in Marija Okorn — 1.3.1969.

Misli, April, 1969

Aleksandra Roš, Warilla. Oče Aleksander, mati Milena r. Šinkovec. Botrovala Jože in Anica Zohar — 9.3.1969.

Filip John Trstenjak, Marrickville. Oče Štefan, mati Angela r. Hozijan. Botrovala Edvard in Marija Miloš — 15.3.1969.

Mark Rudi Babič, Smithfield. Oče Rudolf, mati Karolina r. Pregelj. Botrovala Fabio in Emiliya Castro — 23.3.1969.

P o r o k e

Edward Kordiš, Ljubljana, in Terezija Srebot, Laško. Priči sta bila D. Walsh in B.E. Storrier — 14.1.1969.

Borislav Madirazza, Zagreb, in Štefica Šarič, Staro Petrovo Selo. Priči Bruno in Mirela Giro — 8.2.1969.

Daniel Markočič iz Krasnega in Miroslava Markočič iz Krmina. Priči Anton Markočič in Milan Kropej — 8.2.1969.

Alojz Žula, Strmec pri Ptuj, in Milena Stanič, Sydney. Priči Mirko Ravbar in Zdravko Valenčič — 22.2.1969.

Ciril Snedic, Tržič, in Metka Polajnar, Pristava pri Tržiču. Priči Metod Snedic in Albert Soretz — 1.3.1969.

MEŠANI PEVSKI ZBOR

Vaje se pričnejo zopet v petek 2. maja v Villawoodu kot doslej. Pridite vsi, tudi novi in nove dobrodošli!

NEW SOUTH WALES

Concord. — Danes pa nekaj drugega. Že dolgo ni bilo v MISLIH nič pisanega o jezikovnih stvarih ali zadevah. Odkar ni več Čmrlja, je vse utihnilo. Bom pa jaz dal našim jezikoslovcem in jezičnikom nalogo, ki se je nisem sam izmislil, ampak jo pobral iz angleškega tiska. Kdo bo znal to na slovensko prestaviti? Jaz sem poskušal, pa se mi ni posrečilo. Razpisujem nagrado: slovensko knjigo, ki čaka pri MISLIH. Če bo več "rešiteljev", bomo sestavili razsodišče, ki bo izbralo najboljšega. V angleščini je tako: *Esau Wood sawed wood; he would saw wood, wouldn't he? Oh, the wood Wood would saw! One week-end Esau Wood saw a saw saw wood. Of all the wood-saws ever Wood saw saw wood, he never saw a wood-saw that would saw wood as the wood-saw Wood saw.* — Taka je torej ta naloga. Malo težka je videti, pa jaz mislim, da vas je že dosti, ki znate oba jezika tako dobro, da boste kar tekmovali, kdo bo najhitreje poslal rešitev — seveda na naslov MISLI — **Pepe Metulj.**

Marrickville. — V morskem koledarju sem videl tudi naslednje: žal, nešteto mož in žen, ki se sicer od tujcev vedejo brezhibno, doma v družinskem krogu pa ravno narobe. To je usodna pomba! — Mož in žena morata svoje okuse medsebojno spoštovati. Žena na primer ne more razumeti, zakaj mož po ves dan v mrazu gleda športne prireditve . . . — V zakonskem razgovoru je izredno važno lepo vedenje. Oba zakonca morata imeti veliko potrpežljivosti drug z drugim, posebno še, kadar sta v družbi. Vzajemnost je v zakonu nujno potrebna. — To je le nekaj izvlečkov iz spisa. — **Peter Bizjan.**

Wollongong. — Jako rada berem zgodbo življenja Helene Kellerjeve. Skušam se vživeti v samotni svet deklice, ki je bila slepa in gluha. Ne vem, kaj bi rekel kdo oni dan, če bi me videl, kako sem imela oči z ruto zavezane in ušesa z vato zamašene. Vse je bilo temno in tiho. Previdno sem se premikala po hiši in samo s prsti iskala to in ono. Otipavala sem reči, kot si mislim, da jih je otipavala Helenca, da bi odkrila na njih kaj nove-

ga. Pa kaj boš, ko pa vse dobro poznam in vem, kakšne so. Sama sebi sem se smejala, da sem skušala biti tako otročja. Dobro, da me ni nihče videl. Toliko koristno je pa le bilo, da sem menda prvič v življenju hvalila Boga za dar zdravih oči in ušes. Nikoli poprej nisem pomislila, da bi bilo lahko drugače. — **Poldi.**

VICTORIA

Caulfield. — Stebri, ki so, pa niso. Pretekli november sem v pismu sestri domov med drugim omenila blagoslovitev naše cerkve v Kew in priložila podobico škofa dr. Jenka. Sem si mislila, to ji moram omeniti, ji bo zanimivo. Saj ona že nad 20 let vsako nedeljo pobožno boža tipke na domačih orglah pri službah božjih. Dobila sem odgovor, ki me je presenetil. Nič novega nisi povedala, piše sestra, smo že vse brali v listu DRUŽINA in tudi slike videli. Cerkev je majhna, našim tukaj nič podobna, je pač moderna. Notranjščina je pa zelo lepa, ima krasne stebre in kipe . . . Tega nisem mogla razumeti, saj ni nič stebrov v naši cerkvi in tudi kipov ne. Le kakšna je bila tista slika v DRUŽINI? Pozneje sem dobila list pri znancih in si ga ogledala. Sliki sta bili dve. Prva je kazala našo cerkev od zunaj, druga notranjščino cerkve s stebri, kipi in birmanci v klopih. To ni naša cerkev. Posvetilo se mi je: mora biti cerkev v Adelaidi ali kje drugje, kjer je škof Jenko tudi birmal. Poročilo v Družini ne omenja posebej, od kod je druga cerkev, pa je sestra mislila, da obe sliki kazeta cerkev v Kew, ena od zunaj, druga od znotraj. Torej je moja sestra le imela prav, jaz sem pa že mislila, da se ji možgani kisajo. Pa je bil le neke vrste — škrt. — **Marija Persič.**

St. Albans. — Veseli me, da ste vendar sprejeli dopis neznane "Naročnice", ki je napisala nekaj based o sedaj veljavni ženski modi. Jaz sem že mislila, da je pri MISLIH prepovedano kaj ziniti o tem. Ko sem jaz nekaj napisala, pa še pod svojim pravim imenom, ste vrgli v koš, tako mislim, ko ni bilo nič v listu. Jaz mislim, da ste duhovniki veliko krivi, ko kar molčite in ne povzdignete besede zoper vedno večjo razgaljenost na cesti n seveda

tudi v cerkvah. Mnoge bi bilo treba zapoditi ven in kdo ima večjo dolžnost kot duhovnik? Toliko pripomnim k pisanju "Naročnice". Prvikrat sem se podpisala, kot sem že rekla, s pravim imenom, zdaj pa tudi mojega imena ni treba staviti v list. Bo morda bolj gotovo to natisnjeno. Sem in ostanim samo — Naročnica II.

PRIPOMBA: Vašega prejšnjega dopisa nisem natismil, ker ste rabili tako "krepke" besede, da je iz njih "razgaljenost" še bolj vpila. Vse mora imeti svoje meje. Kar se tiče krivde duhovnikov, naj samo omenim, da so v sydneyjski nadškofiji vsi brali v cerkvah zbranim ljudem kardinalovo postno pastirsko pismo o dostojnem oblačenju v cerkvi in povsod. Vsak nekaj "krivde" jim po tej moji opombi lahko zbrisete, ali ne? — Ur.

Caulfield. — Brala sem o Trebušniku v Kotičku. Naj še jaz nekaj povem o njem. Bil je Gorenjec, doma iz Žerovnice pod Stolom, kar ni daleč od Vrbe, dóma velikega Prešerna. V knjigi "Trebušnik leze na Triglav" je dosti humorja, pa humorist ni bil Trebušnik, ampak pisatelj knjige. Pisano je tudi naslednje: Ko je Trebušnik prilezel do koč na Kredarici, si je zaželel skodelico kave. Kavo je nosil s seboj. Prava kava takrat ni bila znana po deželi, poznali so le ječmenovec z nekimi primeski. Trebušnik je dal kavo oskrbnici koč in težko čakal, da bi jo dobil. Dolgo ni bilo nič. Končno se je oskrbnica le prikazala in ponosno postavila na mizo skodelico. Toda — o joj! Kakšna kava je bila to? Stric Trebušnik se je razjezil, oskrbnica se pa ni nič razburjala. Mirno je rekla: Le kaj sprašujete, ali ne vidite, da je kava pred vami? Dolgo sem jo res kuhala, pa še sedaj se mi ne zdi dosti mehka. Vodo sem pa vrgla v pomije. — Pozdravlja bralce Marija Persičeva.

Brunswick. — Čeprav sem naročnik MISLI že skoraj deset let, se nisem še nikoli oglasil z dopisom. Da se zdaj oglašam, je vmes naša ljuba ajda. Dobro sem si zapomnil, ko je urednik lani pisal o svoji "edinki", ki je pognala izmed mnogih zrn. Bral sem, da je cvetela, ne vem pa, če je kaj obrodila. No, potem sem bil v domovini na obisku in sem prinesel s seboj toliko ajde, da sem vsejal 300 zrn. Lepo se je obnesla in bogato cvetela. Nisem pa opazil na njej čebel. Morda avstralske čebele ne poznajo tega našega pristnega cvetja. Zdaj, proti koncu marca, je moja ajda že po večini v zrnih. Nekaj je praznih in se mi zdi, da so temu vzrok neki "šoštari", rdeči hrošči, ki imajo dolge rilce in z njimi srkajo mleko iz mladih zrn.

Misli, April, 1969

Zanimivo je tudi to, da je prva leha, ki sem jo posejal samo teden prej kot drugo, konec januarja, že skoraj zrela, dočim je druga videti najmanj tri tedne zadaj. Če pride p. urednik na obisk, mu bom dal desetino ajdovega pridelka za spomin. — Franc Purgar.

PRIPOMBA: Sam od sebe bi ne povedal, ker me je sram. Na poizvedovanje moram odgovoriti. Moja "edinka" (poglejte jo na sliki!) je rodila 22 lepih zrn. Ko sem jih vsejal, so vsa pognala, dorasla, cvetela — rodila pa niti enega zrna... No, tudi jaz sem dobil spet ajde od doma in jo vsejal konec januarja. Zdaj dozoreva, nekaj zrn bo, veliko pa ne... Pa nič ne vidim, da bi ji kakšni "šoštari" pili kri... Ur.

PISMO BRATU ONKRAJ GROBA

Dragi Francé:—

Dvajsetkrat je že cvetoča pomlad razgrnila peruti čez Gorenjsko in Tvoje ljubljene planine. Dvajsetkrat že, pravim, od takrat, ko si se smrtno ponesrečil na Brani v Kamniških planinah. Dvajset let že robida prerašča spominsko ploščo na kraju, kjer je utihnilo Tvoje srce. Dvajset let že mamina roka rahlja prst na Tvojem preranem grobu.

Jaz Te nosim v srcu, vsak dan teh dolgih let si bil v mojih mislih, noben dan mi ni brez Tebe minil. Ni mi bilo dano nikoli, da bi položil na Tvojo gomilo šopek cvetlic, da bi samo drobno svečo prižgal...

Ob dvajsetletnici, brat, sprejmi te moje vrsnice. Vem, da se bodo zbrali ob Tvojem grobu na dan nezgode oče in mati, bratje in sestre, bil si jim dober sin in brat, priden dijak delovodske šole v Ljubljani. Le jaz bom mislil nate in na vse drage iz daljne tujine, le moja skromna molitev Te bo dosegla. Bratovske ljubezni čas ne izbriše. Obnavljam obljubo: kakor hitro mi bo dano priti spet v domovino, na Tvojem grobu bom vsadil rdeč nagelj, ki bo cvetel samo Tebi.

Počivaj sladko v božjem naročju!

Jože Maček, Canberra, ACT.

Dr. J. KOCE

G.P.O. BOX 670, PERTH, W.A. 6001.

TELEFON 87-3854

1. PRISTNO STAJERSKO BUČNO OLJE najboljše kakovosti lahko dobite:

- a) v Sydneyu pri g. R. Olipu, 65 Concur St., Woollahra, N.S.W.
- b) v Brisbanu pri g. J. Primožiču, 39 Dickenson St., Carina, Qld.

KO BOSTE NAŠE CENE PRIMERJALI S CENAMI DRUGIH FIRM, BOSTE PRAV HITRO UGOTOVILI, DA SO NAŠE CENE NAJUGODNEJŠE. TOREJ ZAKAJ NE NAROČATI BUČNO OLJE PRI NAS?

2. Darilne pošiljke (pakete) izvršujemo hitro in solidno. Preskrbimo pravilne prevode dokumentov. Pri nas lahko naročite vozne karte vseh vrst.

ZASTOPNIK za N.S.W. Mr. R. OLIP, 65 Moncur St., Woollahra, N.S.W. Tel. 32-4806

ZASTOPNIK za VIC.: Mrs. M. PERSIC, 704 Inkerman Rd. Caulfield, VIC. Tel. 50-5391.

NADALJNJI DAROVI ZA SKLAD

in druge namene

\$ 25: Slovensko društvo Melbourne; \$7: Vlasta Klemenčič; \$ 4: Branko Cvetkovič, Ivan Ploj; \$ 3: Franc Purgar, Marjan Lauko;

\$ 2: Anton Gržina, Stanko Abram, Marija Vorša, Slavko Jernejčič, Anton Premrl, Jože Barbiš, Ivan Slavec, Jože Hrastnik;

\$ 1: I.K., Vinko Dajnko, Jože Petrič, Marcela Bole, Danilo Kresevič, Dinko Zec, Alojzija Žakelj, Ludvik Zemljič, Ludvik Tušek, Slavko Hrast, Neimenovana, Janez Albreht, Ivanka Iskra, Alojz Ličen, Stanko Tomšič, Justina Costa, Kati Tkalečevič, Štefan Šernek, Marjeta Simonka, Antonija Bobanac, Aleksander Kuret, Boris Topolovec.

P. PODERŽAJ, INDIJA. — Več neimenovanih skupaj \$ 20. — Kot omenjamo na drugem mestu, smo patru poslali za pirhe \$ 200. Zdaj je pa v škatli za misijonarja praznота — kdo bo prvi kaj poslal, kdo bo — nadaljeval?

SLOMŠKOV SKLAD. — Za ta mesec, žal, nimamo kaj poročati. Tudi v škatli za Slomškovo beatifikacijo je trenutna praznота. Upajmo, da ne bo dolgo ostala.

Vsem darovalcem najlepša hvala in Bog povrni!

Glej dopis Brunswick str. 125

TURISTIČNA AGENCIJA

"PUTNIK"

245 Gertrude St., Fitzroy, Vic. 3065 — Lastnik: PAUL NIKOLICH

Priporočamo se za potovanja v Slovenijo po najnižjih cenah. Urejujemo vse potniške zadeve: potne liste, vize in druge dokumente.

Pripravljamo za vsak mesec skupinska potovanja v Slovenijo in druge kraje v Jugoslaviji

Pišite, telefonirajte ali pridite osebno.

Priporočite nas svojim prijateljem.

Ako živite daleč od nas, vam vse uredimo po pošti.

PUTNIK ima zvezo z vsemi kraji v Jugoslaviji.

PUTNIK je edina samostojna agencija v Avstraliji.

Odrpito imamo vsak dan od 9. dop. do 6. pop. Ob sobotah od 9. do 12, ob nedeljah od 10. dop. do 2. pop.

URADNIKI: Mr. P. Nikolich, Miss Nada Nakovoj,
Miss L. Koren, Mr. R. Manevski.

Informacije po telefonu 419-1584.
Po urah 415-978 ali 44-6733.

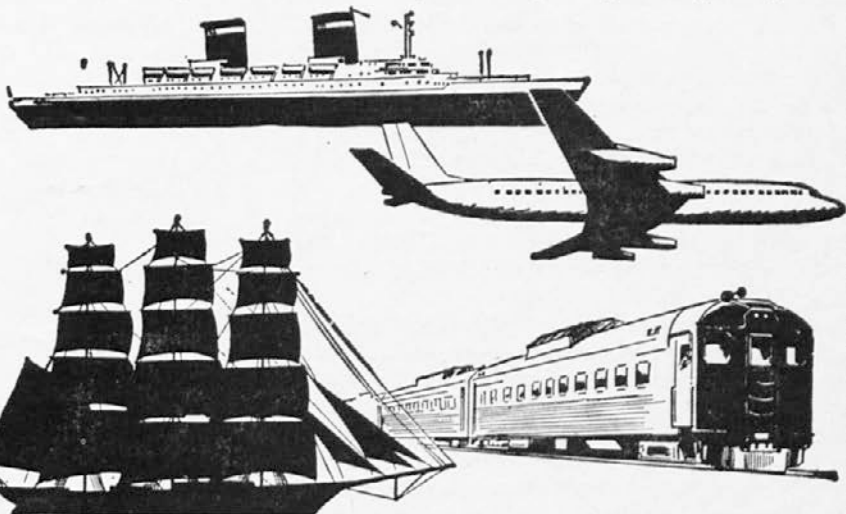

PHOTO STUDIO VARDAR

108 Gertrude Street

Fitzroy, Melbourne, Vic.
(Blizu je Exhibition Building)

Se priporoča rojakom za naročanje
fotografij vseh vrst,

Nevestam posojamo brezplačno
nove poročne obleke.

Odrpito vsak dan od 9. do 1.
in od 3. do 6. ure pop.

Ob sobotah in nedeljah od 9.-7.

Dogovorite se za čas preko telefona:
41-5978. Izven ur: 44-6733

Lastnik: P. NIKOLICH

naštevata tržaška MLADIKA v pomenljivem član-ku:

Ameriška radijska postaja je napravila anketo o tem, katere napake zakonski možje najteže prenašajo pri svojih ženah. Za mnenje niso vprašali le Amerikancev, ampak nešteto tujcev, Angležev, Francozov, Nemcev, Italijanov, Afrikancev, Indijancev. Prav ti tujci, ki so bili prepričani, da jih žena ne bo poslušala preko oceana, so dajali najbolj brezskrbne in odkritosrčne odgovore.

Tako so odkrili, da je pet napak, ki jih moški najteže prenese.

Prvi tip je oblastna ženska, ki se po poroki polasti moža in napravi iz njega sužnja, lutko. Zakonski mož iz Londona je izjavil, da je njegov zakon podaljšana vojaška služba.

Diktatura je zoprna tako v državi kot v družini. Vendar je ugotovljeno, da so najsrečnejši zakonci tisti, kjer žena zna prikazati videz, da je mož gospodar, kljub temu ima pravzaprav ona absolutno oblast v hiši.

Drugi tip, ki je moškim odvraten, je zamerljivka, ženska, ki je zmožna kazati grd obraz od jutra do večera, ne da bi povedala vzrok. Mož se počuti, kot da bi bila odkrila kako njegovo veliko pregreho, čeprav si v resnici nima kaj očitati.

Kot tretja pride na vrsto ljubosumna žena, to je ženska, ki je ljubosumna na vse in na vsakogar, tudi na moževe prijatelje, na njegovo delo, na knjige, na vse, na kar je mož navezan, pa je njej tuje. Da ne govorimo o primeru, kadar postane ljubosumna na druge ženske, Pride do tega, da moža naravnost prisili, da ji je res nezvest.

Kot četrti tip so navedli ženo, ki ob vsaki priliki poudari, kako zelo je pogrešila, ker je vzela njega za moža, posebno če to dela pred otroki. Pomislite, kakšen vtis mora napraviti na takega moža prijetna ugotovitev kake druge ženske: "Kako simpatičen človek ste vi, kako mi ugajate!"

Peti — in seveda ne zadnji — tip odvratne ženske, pa je tisti, kjer ženska čisti, čisti do jutra do večera. Če možu pade pepel na preprogo, ga naravnost uniči s pogledom. Ko vstopi v stanovanje, je prva skrb, da si natakne copate, kot bi vstopal v muslimansko mošejo. Naj bi ženske upoštevale, da se v vsakem moškem skriva še iz otroške dobe upornik, še od takrat, ko ni smel vstopiti v sobo, ker je mama pravkar namazala pod, in se ni smel prikazati pred omarico, kjer so bili spravljene dragoceni kipci in vazice. Takrat se je zaklel, da bo nekoč v svojem lastnem domu počel, kar se mu bo ljubilo. Zrasel je, ima svoj dom, a na žalost je mater zamenjal z ženo in je z njegovo svobodo malo drugače, kot si je želel.

POZOR!

POZOR!

Preden kupite poltrone, divane ali "couche", pridite k nam ogledati si kvaliteto in nizke cene.

Izdelujemo jih sami, zato so naše cene za 50% odstotkov nižje kot drugod.

VIKTOR STOLFA

562 High Street, Thornbury, Vic. 3071

Tel. 44-7380

Seveda se bomo pomenili po slovensko

SLOVENSKI MIZAR

JANEZ GODINA

28 Taylor Rd., Albion Park, NSW 2527

TEL.: Albion Park 209

se priporoča za vsa mizarska in tesarska dela pri gradnji novih hiš. Tudi oskrbi popravila pri starih hišah.

Cene zares nizke. Vsa dela garantirana.

"OXFORD HOTEL"

vogal Crown&Corrimal Sts., WOLLONGONG
Vodstvo nedavno prevzela rojakinja

gospa J A Z B E C

Obedi in večerje po slovenskem okusu
in receptih.

Zelo primerno za samce, le pridite!

Prostorna dvorana za gostije ob porokah, krstih, obletnicah in tako naprej. Sprejme 120 oseb.

SLOVENSKE PLOŠČE
KNJIGE — SLOVARJI — MUZIKALNI
INSTRUMENTI

UNIVERSAL RECORD CO.

205 Gertrude St., Fitzroy, VIC. 3065

Tram 88, 89, 90 iz Bourke St. do postaje 13.

Kataloge in naročbe pošiljamo s pošto
POSLUŠAJTE NAŠO RADIJSKO EMISIJO
ob ponedeljkih 9.07 zvečer na 3 XY — Mel-
bourne, val 1420.

STANISLAV FRANK

74 Rosewater Terrace, Ottoway, S.A. 5013

LICENSED LAND AGENT:

Posreduje pri nakupu in prodaji zemljišč
in hiš.

DARILNE POŠILJKE v Jugoslavijo
posreduje.

SERVICE ZA LISTINE: napravi vam
razne dokumente pooblastila, testamente itd.

ROJAKI! S polnim zaupanjem se obra-
čajte na nas v teh zadevah!

Tel. 42777

Tel. 42777

PRIMBEE AUTO SMASH

Lastnika

SLAVKO IN MILENA VAVPOTIČ

Priporočata se rojakom v Wollongongu
in okolici za popravila avtomobilskih karo-
serij.

Vsa popravila solidna in po zmernih cenah
Vozila so lahko zavarovana ali nezavarovana

2 Shellharbour Rd., Primbee, N.S.W.

TEL.: 42 — 784

AVTOKLEPARSKO PODJETJE

IVAN ŽIŽEK

"GRANVILLE SMASH REPAIR"

10 Rawson Rd.
Guildford, N.S.W.
Tel. 632-4433

Delo opravi v sporazumu z zavarovalnico
ali po osebnem dogovoru s stranko.

Ponoči in podnevi "Towing Service"
Izučeni avtokleparji lahko dobijo delo
Tel.: 632-4433 — 632-0349

Resnicoljuben pogovor

"Jaz si bom naročil za malico slanikov".

"Slanikov? Ali so ti tako všeč?"

"Slaniki res ne. Ampak tista žaja, ki pride za
njimi, ta je vredna poštenega truda."

SLOVENSKA MESNICA ZA

WOLLONGONG ITD.

TONE IN

REINHILD OBERMAN

20 Lagoon St., Barrack Point, NSW.

Priporočava rojakom vsakovrstne mesne
izdelke: kranjske klobase, ogrske salame,
slanino, sveže in prekajeno meso, šunke itd.
Vse po najboljšem okusu in najnižjih cenah.

Razumemo vse jezike okoliških ljudi.
Obiščite nas in opozorite na nas vse svoje
prijatelje!

ELEKTRIČNI KONTRACTOR

ANGEL BATIČ

54 Payton St., Canley Vale, NSW.

se priporoča za vse hišne, industrijske in
trgovske električne inštalacije

Prav lahko sprejema popravila vseh
električnih gospodinskih in drugih strojev:
likalnikov, grelcev, ventilatorjev, hladilnikov
in podobno.

Vsako delo opravljeno v zadovoljstvo
in po zmernih cenah.

TELEFON: 72 — 7335

GLAVNI AGENT ZA FIRMO "PUTNIK"

OLYMPIC EXPRESS

110 A Bathurst St., Sydney, 2000

Tel: 61-7121 ali 26-2191

PODRUŽNICA:

253 Elizabeth St., Sydney

Tel: 26-1134

★ Urejuje rezervacije za potovanje po
morju in zraku

★ Nudi možnost dolgoročnega odplače-
vanja na nizek depozit

★ Izpolnjuje obrazce za sklepanje zaka-
na, razne prošnje in tako dalje.

★ Ima na ponudbo zastopnika, ki vas
lahko obišče in vam pomaga v raznih pro-
blemih.

OBRAČAJTE SE NA NAS!

HA, HA, HA! Tisoči Slovencev od Švedske
do Francoske so se krohotali nad predpustno šalo
Staneta Kavčiča, predsednika slovenske vlade, ki
je zapisal v januarski RODNI GRUDI: Za mnoge
naše ljudi je bilo izseljevanje v tujino v stari Ju-

goslaviji edina rešitev. Šele pridobitve osvobodilne
borbe in socialistične ureditve so ustvarile pogoje,
da dobi slovenski delovni človek zaposlitev na svo-
jih domačih tleh. Ha, ha, ha!

NAJCENEJŠE POTOVANJE

Z ladjo: MELBOURNE — GENOVA
(izven sezone) \$ 350.00

Z letalom: skupine AVSTRALIJA — RIM
— AVSTRALIJA \$ 781.00

Z letalom: skupine AVSTRALIJA —
LJUBLJANA — AVSTRALIJA \$ 798.90

SREDI APRILA 1969

polet okoli sveta preko Amerike od \$ 783
naprej

Videli bomo: Wellington — Tahiti —
Balboa-Cristobal (Panama) — NEW YORK
— Southampton — Rotterdam — Bremenha-
ven — London — Belgijo — Luxemburg —
Italijo — Švico — Avstrijo — Nemčijo —
Francijo.

Za podrobne informacije in tiskovine:

A L M A

POTNIŠKO PODJETJE

330 Little Collins Street (vokal Elizabeth St.,
Melbourne 3000. Telefon: 63-4001 & 63-4002